

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA)

KELETMAGYARORSZAGI
NAPLO

ELŐFIZETÉSI ARAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 12 FILLER, VASÁRNAP 24 FILLER

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 234. SZÁM.
1930 OKTÓBER 16. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLER

Tisztviselők

Nagy az idegesség a tisztviselők táborában. Ez a békés, az ország gerincét képező türelmes tömeg, mely mindig inkább adott, mint kapott, most is némán, hangtalanul várja sorsának újabb elintézését. Ők, akik oly sokat áldoztak nemcsak a vérzivataros, örökké telhetetlen, falánk világháború ostromától, de azóta is szüntelen áldoznak napjainkig: újabb határkő előtt állanak.

Aki nem az arcvonalon nézett farkasszemet a gyilkos halál ezerszeres rémével, az itthon roskadt le a munka többszörös sulya alatt. S mikor aggódva leste-várta a hátréti jelentéseket, egy szomorú napon arra ébredt fel, hogy mindenét otthagya, csak pusztán, agyonzaklatott életét megmentse: futott, menekült, hogy egy rozoga, szellős, hideg vagon lakója legyen.

Akit a halál éles kaszája megkímélt s megtoldotta döcögő életét egy pár évvel: jött a szanálás, hogy még jobban földre sújtsa azt, aki sohasem követelt, csak várt, végtelen türellemmel... Várta a jobb napokat, amikor korogó gyomra megélt, megszűnik lázongani, hogy a végtagok fel ne mondhasák szolgálataikat. S most, amikor az adósság sulya alatt görnyedez és a bizonytalan jövő előtt álló gyermekeinek érdekében az utolsó családi ékszer, a féltve őrzött emléktárgyat sutytyomban értékesíti: megjelenik a mementó Damokles kardjaként fele fölött.

Mindennek dacára vár... türellemmel vár...

Egyik tekintélyes lap rámutat arra a különbségre a javadalmazást illetően, melyek egyes tisztviselők kategóriái közt fennállnak. Követeli azoknak a megszüntetését, amely nemcsak elégedetlenséget szül az egyes tisztviselők társai között, ha azt látják, hogy ami egy-egy tisztviselő a javakban dusslakodik, addig nekik a legszükségesebbre se telik, különösen, ha nagy családjuk van. Rámutat arra az eshetőségre, ha ezek az anomáliák megszűnnének, a magyar ifjúságnak jó nagyrésze el tudna helyezkedni. Bizony nem kellene lépten-nyomon gondterhes arccal találkozni akkor, amikor a magyar ifjúság ezrei kenyérmorzsa után szaladálnak.

Nagyon helyes. Ezt minden tisztviselő el is várja. Mert ha ezután is látni fogja ezt a kirívó aránytalanságot, ami most még fennáll, honnét merít erőt a további lelkiismeretes munkájához? Bizony már elérkezett az idő, itt följönni minden habozással, itt cselekedni kell!

Jól tudjuk, hogy ez még nem elég, mert a mai nehéz élet még több áldozatot kíván mindnyájunktól. Itt életkérdésről van szó. Magyar véreink életét kell meg-

Kétszeri szavazással tudtak elnököt választani a német birodalmi gyűlésen

Loebe szociáldemokrata képviselő lett az elnök. — Lärmás jelenetek a porosz országgyűlésen.

Berlin, október 15. A birodalmi gyűlésen az elnökválasztás során összesen 566 szavazatot adtak le; két szavazat érvénytelen volt. A leadott érvényes szavazatok közül Loebe szociáldemokrata képviselőre 266, dr. Scholtz német néppárti képviselőre 179, Pick, kommunista képviselőre 68, Graef, német nemzetire 41 szavazatot esett.

Mintán az abszolút többséget

egyik sem érte el, pótválasztásra került a sor. Ismét Loebe szociáldemokrata képviselőt választották meg 269 szavazattal, míg ellenfele Scholtz 209 szavazatot kapott: 77-et megsemmisítettek.

Loebe elfoglalta az elnöki széket s felszólította az összes pártokat az együttműködésre.

Első alelnök lett Ströhme, 288 szavazattal.

Alelnök lett Esel, 171 szavazattal.

Berlin, október 15. A porosz országgyűlés mai ülésén a miniszterelnöknek az országgyűlés feloszlatásáról szóló beszéde során lármás jelenetek voltak. A zavargások miatt egy nemzeti szociálista képviselőt kizárták az ülésről és az ülést kétszer félbeszakították.

Nem fizetésescsökkenés, hanem néhány hónapig terjedő önkéntes áldozat a tisztviselők részéről

Javornitzky, Kansz. vezértitkár újabb nyilatkozata.

Budapest, okt. 15. A fizetésescsökkenésének kérdése a politikai pártokat is erősen foglalkoztatta. Nyilatkozott e kérdésben a közalkalmazottak, valamint azoknak szervei. A kérdés tisztázására Javornitzky Jenő, a Kansz. vezértitkára a következőkben nyilatkozott:

— A tényleges, a nyugdíjas közszolgálati alkalmazottak és közalkalmazottak szövetsége is a leghatározottabban ellene van a fizetés és nyugdíjak bármilyen valószínű csökkenésének. A gyűléseken a leghatározottabb tiltakozás történt a terv ellen. Egyes szervek és egyes közalkalmazottak azt az eszmét vetették fel, hogy az ország sulyos helyzetében a nemzet javára a tényleges és nyugdíjas közalkalmazottak összessége is hozzon újabb önkéntes áldozatokat. Az állami, városi és községi alkalmazottak, nyugdíjasok, özvegyek és magánalkalmazottak is elhatározták magukat az áldozatra, vagyis arra, hogy fizetésükből bizonyos részt a magyar testvérek javára leadnak. Ennek alapján vetődött fel az a gondolat, hogy a

tényleges és nyugdíjas közalkalmazottak figyelmét is fel kell hívni erre az áldozatra, de csak azzal a kikötéssel, hogy az áldozat csak akkor követhető be, ha az áldozatra az állam legerősebb taka-

rékossága dacára elkerülhetetlenül szükség van. — Ez áldozatban az összes társadalmi rétegek részt vesznek azzal a kikötéssel, hogy az önkéntes áldozat csak néhány hónapig terjedjen.

Nincs titkos tisztviselői jutalmazás

Szó sincs 25 millió szétosztásáról, mindössze 1 millió 300 ezer pengőt használtak fel külön munkadíjakra.

Budapest, okt. 15. Az utóbbi napokban mind sürűbben látnak napvilágot olyan hírek, hogy a pénzügyminisztérium tisztviselői között titkos jutalmakat osztottak ki. E híresztelések nemcsak a napilapokban, hanem különböző politikai üléseken is szóba kerültek. Mindezekre vonatkozólag a legilletékesebb helyről a következők közlését kéri:

A pénzügyi közigazgatás és az adórendszer kiépítésével a pénzügyi közigazgatásban állandóan fokozódó munkateher merült fel. Ez a megnövekedett munka a

tisztviselői különösen a fogalmazói kart olyan nagy feladat elé állítja, amelyet a rendes hivatalos órák alatt elvégezni nem lehetett és így állandóan túlórázniok kellett. Ezért a rendkívüli munkáért pótlékban részesítették őket. Teljesen valótlán tehát, hogy a tisztviselők titkos jutalmazására 25 millió pengőt fordítottak volna, ezzel szemben a valóság az, hogy az 1930. évi költségvetésben külön munkadíjra 1.300.000 pengő volt előirányozva és ennek az összegnek felét használták fel. Nem fedi a valóságot az sem.

Mikházi.

menteni, akikre még szükségünk leend.

De hogyan?... A vagyonosak adjanak le feleslegeikből, melyekhez még a tisztviselők is csatlakozhatnak. Igaz, egy kissé darázs-fészekbe nyulok ugyan, de a sulyos bajt csak radikális eszközökkel lehet megszüntetni.

Nem mindig a fizetési osztály lehet mérvadó akkor, amikor a fizetésük bizonyos százalékos csökkentéséről van szó. Egy bizonyos létminimumot föltétlenül meg kell állapítani, hiszen nem kívánhat-

juk, hogy a nyomort még tetézzük s ezzel a nyomorgók számát mesterségesen szaporítsuk. Hanem új területek állnak előttünk, melyek elég durva aratáshoz vezetnének.

Mindenestre különbséget kell tenni nőllen és családos tisztviselők között. Hiszen a családos tisztviselők mindennap, talán a nap minden órájában lerójják adójukat, amibe napról-napra jobban belecsúsznak. Vajjon a nőtlenek, ugyan hova fordítják azt, amit sokkal nemesebb célra fordíthatnának ?!...

A másik terrenum a kettős (férj és feleség) fizetések jövedelme egy azon családnál, akik szintén szép számmal vannak. Ezek száma csak szaporodhatik, ha még hozzáveszük a magánvagyonnal rendelkezők számát. Mindkét tisztviselő kategória könnyen, nagyobb fennakadás nélkül áldozhatna.

En nem akarom előre félrevernii a harangot, de jó lesz gyorsan cselekedni, ha azt akarjuk, hogy nyugodtan hajtsuk le gondterhes fejünket.

Mandel Lipót r.-t.

cipőnagyáruháza

5° | 0 készpénz fizetés engedményt ad talpba bevéselt szabott árakból.

**BALLY
LICHTMAN
POPPER**

cipőgyárak egyedüli
lerakata.

Egységárak: P. 14.— P. 29.—
P. 19.— P. 34.—
P. 24.— P. 39.—
és feljebb.

A „Takarékosság” útján való részleteladást beszüntettük.

hogyan magasabbrangu tisztviselőknek az alacsonyabb osztályba tartozó tisztviselőkkel szemben megkülönböztetésben részesítették. — Ezzel szemben igaz az, hogy azok a tisztviselők, akik kivételes munkateljesítményt végeztek és nagyobb családúak, kaptak több külön munkadíjat.

Minden ezzel ellentétes nyilatkozatok valótlanok, valamint valótlan az olyan beállítás, mintha a szóbanforgó munkadíjaknak a bírságpénzekkel lenne valami kapcsolata.

GERŐ LESZ A BOCSKAY—
UJPEST MÉRKŐZÉS BIRAJA.

Budapest, okt. 15. A magyar futballbírák testületének bíróküldő bizottsága a vasárnapi Bocskay—Ujpest mérkőzésre bíróknak Gerőt küldte ki.

—oooOooo—

AZ „R. 101.” SEBESÜLTJEI
LONDONBAN.

London, okt. 15. Az R. 101. három sebesült utasa ma érkezett a croydoni repülőtérre, ahol virágokkal várták őket. A sebesültek erősen be voltak pólyálva és a repülőtérrel mentőköcsi szállította őket a kórházba.

X Swoboda kályhát vásároljon. —
Gyár: Budapest, Andrássy út 14. sz.
Rapható: Bészler és Dávid, Debrecen.

Szirek Ferenc

(Speciál) m. r. kutáni
cipőüzeme

Brugundia ucca 1. szám.
Ipariskola.

Megrendelések és javítások
szakszerű készítése

Saját modellek és kreációk.

Benes beleavatkozott Ausztria belügyeibe

Az osztrák külügyminisztérium felvilágosítást kért Prágában. — Richter magyar szenátor szeméretesen vetette Benesnek, hogy a magyarokat, mint másodrendű népeket kezelik.

Bécs, okt. 15. Hivatalosan közlik, hogy Benes expozéjának az a része, mely Ausztria jövő fejlődésével foglalkozik abban a formában, ahogy az expozéjából kiadott jelentés szól, hihetetlennek hangzik, mert Ausztria belső ügyeibe való beavatkozásnak lehet minősíteni. Ez még eddig egyetlen államnál sem fordult elő.

Az osztrák külügyminisztérium ma Prágában megtefte a szükséges lépéseket, hogy felvilágosítást kérjen.

Prága, október 15. Benes külügyminiszter a parlament külügyi bizottságában expozét mondott. Kijelentette, hogy a háború likvidálása és a béke fenntartása érdekében folytatott 12 évi munka a fegyverkezések korlátozásának értékétől eltekintve a mai Európa számára az európai külpolitika valamennyi problémáját megoldotta, amely a békeszerződésekből és azok végrehajtásából, valamint a genfi politikából adódott.

Fontos, hogy ezt a 12 évi munkát vitathatatlannal együtt kísérte a politikai és lélektani közeledés és a gazdasági együttműködés.

Ebben az irányban nagy a haladás Franciaország és Német-

ország között. A kisantant és Magyarország, valamint a balkánállamok között az együttműködés közeledésére került a sor. Az európai államok, melyek a nagy nemzetközi kérdések tekintetében pillanatnyi gondoktól mentesek, nagy belső politikai formát élnek át. Mindenütt alakulnak jobb- és baloldali blokkok, mindenütt feltűnik a küzdelem a demokrácia és a diktatúra között. Az európai politikának olyan periódusába lépünk, melyet azzal lehet jellemezni, hogy valamennyi államban a belső politikai kérdések sokkal nagyobb mértékben lépnek előtérbe, mint a külpolitikaiak. De a belső nehézségek gyakran alkalmasok a külső konfliktusokra is. A kormányok bizonytalansága, a rezsimék egyensúlyának hiánya és a hirtelen uralmaváltozások idegességét idéznek elő a szomszéd államokban is. (Itt nyilván Ausztriára céltzott.)

A leszerelés problémájára áttérve, kijelentette, hogy ezt a fontos kérdést Genfben első fázisában véglegesen megoldották.

Prága, okt. 15. A szenátus külügyi bizottságának ma délutáni ülésén Benes külügyminiszter a külpolitikai helyzetről expozét

mondott, melynek tartalma azonos a képviselőház bizottságában elhangzott beszédével. A bizottság elhatározta, hogy az expozéjóról megkezdje a vitát.

Az első szónok a magyar párti Richter szenátor volt, aki kijelentette, hogy nem teheti magáévá a külügyminiszter megállapításait. A cseh és a magyar közvéleményt nyugtalanítja az elnök interjúja. A csehek két év óta mindent elkövetnek, hogy a csehek és magyarok között még mélyebbé tegyék a szakadékokat. A magyarokat mint másodrendű népet kezelik. Kijelenti, hogy a magyarok nem fognak arra törekedni, hogy háborúval változtassanak a határokon, csak azokat a jogokat akarják, melyeket a békeszerződés és a cseh alkotmány a számukra megad.

Benes külügyminiszter a felszólalásra válaszolva elítéli Richter nyilatkozatának formáját. — Megállapította, hogy nem tapintatos olyan dolgokról beszélni, melyeknek nincsen alapjuk.

MASARYK ÉS A TÓT HATÁROK.

Prága, okt. 15. A „Slovák” mutat arra, hogy abból, miszerint a köztársaság elnöke nem nyilatkozott pozsonyi látogatása alkalmával a köztársaság integritásáról, arra kell következtetni, hogy a tót határokat Masaryk végérvényesen tekinti.

Baj volna azonban ha abból a körülményből, hogy az elnök a tót autonómiáról beszélt, arra kellene következtetni, hogy azt is elintézték tekintni.

—oooOooo—

A legjobbat a legutányosabban kania !!

Saját készítésű

1831---1931.

paplan, matrácok

**Kardos
László**

készen és rendelésre
nagy választékban.

Debrecen
Kossuth-u. 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőzi

VASÁRY POLGARMESTER FELTERJESZTÉSE A HAZAI IPARFEJLESZTÉSI ÖSSZE- GEK FELHASZNÁLÁSARÓL.

A városi tanács tegnapi elnöki értekezletén dr. Vásáry István polgármester egy adott esetből kifolyólag nagyfontosságú elhatározásra jutott. Kijelentette ugyanis, hogy előterjesztést tesz a törvényhatóságnak, hogy miszerint a hazai iparfejlesztés címén tulfizetett összegeket a vállalatok ne tüntessék fel a mérlegben üzleti nyereségként, hanem ezek az összegek állami ellenőrzés alatt olyan alapot képezzenek, amelyet aztán a magyar ipar pártolására használhatnának fel.

A PIXAVON-SHAMPOON

egyesíti a folyékony Pixavon minden előnyét.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 36 fillér.

A Pixavon-shampooon

teljesen mentes a szódától.

Rágalmazásért 600 pengőre ítélte a debreceni törvényszék Balázs Endre hajduszoboszlói tisztifőorvost

Hamis tanúzásra való rábírás vádjá alól felmentették.

Tegnap számunkban részleteiben beszámoltunk dr. Balázs Endre hajduszoboszlói tisztifőorvos bűnperéről. Balázs dr. ellen hamis vád és hamis tanúzásra való rábírás büntetése miatt emelt vádat a kir. ügyészség, a bizonyítási eljárás adatai alapján azonban dr. Kádár István kir. ügyész a hamis vád büntetékének vádját elejtette és felhatalmazásra hivatalból üldöző rágalmazás, továbbá hamis tanúzásra való rábírás büntetékben kérte a vádlottat bűnösnek kimondani.

A törvényszék szerdán délben hirdette ki az ítéletet. A tárgyalótermet teljesen megtöltötte az érdeklődők tömege, mikor a tanács Rózser elnökkel az élén bevonult. A tanácselnök először kihirdette a bíróság végzését, amellyel a hamis vád ügyében Balázs Endrével szemben a további eljárást megszüntetik, majd az ítélet kihirdetésére került a sor.

A törvényszék felhatalmazásra hivatalból üldöző rágalmazás vétségében mondta ki dr. Balázs Endrét bűnösnek, azért, mert az 1928 őszén Erdős Kálmán polgármesterről azt állította, hogy az gonosz ember, együtt mulatott a kommunistákkal, hogy része van Fekete László volt polgármester, Körner Béla és Tokay József meggyilkolásában, ezért a törvényszék a vádlottat hatszáz pengő pénzbüntetéssel sújtja, amely összeg 50 pengőnként egy napi fogházra változtatható át. A vádlottnak 1929 február 7-től február 19-ig való előzetes letartóztatásával a bíróság a büntetést kitöltöttnek vette. A hamis tanúzásra való rá-

bírás vádjá alól a törvényszék a vádlottat felmentette.

Az ítélet ellen a kir. ügyész a felmentő rész miatt és súlyosbíttatás végett, a vádlott és védője pe-

dig az elítélés miatt felmentés céljából jelentett be felebbezést. Így a nagy port felvert ügy még az ítéletábrát is foglalkoztatni fogja.

Szombaton választják meg a kisgyűlés tagjait

Debrecen város törvényhatósági bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt szombaton délelőtt rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya a kisgyűlés tagjainak megválasztása lesz. Ismeretes ugyanis, hogy a közigazgatási bíróság a második kisgyűlés választást is megsemmisítette és így, miután a törvényhatóság a jövő héten tartandó rendkívüli közgyűlésen fontos ügyeket kíván letárgyalni, a leg-sürgősebben el kellett határozni a kisgyűlés megalakítását. A törvény szerint ugyanis a kisgyűlés készíti elő a közgyűlés tárgyalandó anyagát.

A kisgyűlést választó közgyűlés összehívására dr. Vásáry István polgármester a következő hirdetményt adta ki:

HIRDETMEYNY

Az 1929. XX. t. c. 23. § 4. pontja értelmében közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi október hó 18-ik napján szombaton délelőtt 10 órakor a Városháza közgyűlési termében a kisgyűlési tagok megválasztása tárgyában rendkívüli közgyűlést tart.

Debrecen, 1930 október hó 15.

Dr. Vásáry István
polgármester.

Dr. JUHÁSZ NAGY SÁNDOR
NEM KIVAN A KISGYŰLÉS
TAGJA LENNI.

Levelet intézett a polgármesterhez.

Dr. Juhász Nagy Sándor a következő levelet intézte dr. Vásáry István polgármesterhez:

Igen tisztelt Barátom!
A kisgyűlésnek már két ízben történt megalakításakor, mind-

egyik alkalommal kértem, hogy a választásnál személyemtől eltekinteni méltóztatassatok, mivel nagy elfoglaltságom miatt e megbízásnak kellő mértékben megfelelni nem tudok. Az első választás után lemondásomat hivatalosan is beadtam.

Mivel a kisgyűlést most újonnan meg kell választani, ismételtén tisztelettel közlöm, hogy esetleges megválasztásomat semmi körülmények között nem volna módomban elfogadni, miért is ez alkalommal is kérem kell minden tőnyezőt, hogy személyemtől eltekinteni sziveskedjenek.

Kijelentem azonban, hogy a bizottsági közgyűlésen igyekezni fogok tőlem telhetőleg a város javára közreműködni.

Kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett vagyok kész híved:
Dr. Juhász Nagy Sándor.

A POLGARMESTER ELRENDELTE A GEIGER-HÁZ AZONNALI ATALAKÍTÁSÁT.

Megirtuk annakidején, hogy a Geiger-házban lerogyott a mennyezet a nyáron és a szakácsnő az emeletről a földszintre zuhant. A műszaki ügyosztály megvizsgálta ezt a házat, teherpróbát is tartottak, amelyet kiállt ugyan a ház, azonban az is megállapítást nyert, hogy a tartó vasak folytonosan rozsdásodnak, így gyengülnek és emiatt még mindég életveszély forog fenn. Törvényben gyakorozó jogánál fogva a polgármester elrendelte, hogy az egész házat azonnal alakítsák át.

A SINGER VARROGÉP
az A LEGJOBBAK!

PÉCHY FŐISPÁN EGYHÁZMEGYEI FŐGONDNOK NYILTVÉLÉBEN OKOLJA MEG LEMONDÁSÁT A FŐGONDNOKI TISZTSÉGRŐL.

Tudvalevően Péchy László szatmári főispán lemondott a nagykárolyi egyházmegye főgondnoki tisztségéről.

A lemondás okait Péchy főispán most nyílt levélben hozta tudomására az egyházmegye esperesének és a közönségnek. A lemondás okául azt meggyőződését jelöli meg, hogy nani politikát helytelen belevinni a presbyteriumokba, mert ez pártoskodásra és széthúzásra vezet, ami veszedelmes jelent az egyházakra. A Baltazar-féle ügy nem választható el a politikától, s mégis, a főispán figyelmeztetése ellenére a lelkészek tárgyalták ezt az ügyet a presbyteriumokkal és egyoldalú tájékoztatás után, bizalmat is szavaztak Baltazar püspöknek. A nyílt levélben hangsúlyozza a főispán, hogy nem akar ennek a legiobb meggyőződése szerint téves politikizálás útját masztásának morális felelősségét ábrósztolni és ezért inkább búcsút vesz a huszonöt év óta betöltött főgondnoki tisztségétől.

Befejezésül inti az egyházmegye lelkészeit a főispáni nyíltlevél, hogy vigyázzanak, ne hogy meghonosodják a presbyteriumokban a most odarángatott politika, mert az kikezdeheti a magyar protestáns négyes száz éves nemzetfenntartó és mindig nemzeti célokért küzdő, feltett jóhírnevét. Vigyázzanak arra is, hogy megbeszéljék a világi tekintélyeket, mert a magyar protestáns egyházakat mindig a világi tekintélyek erősítették meg a múltban éppúgy, mint ma is.

szuj
ujlaki
pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSSÁGA
FELÜLMULHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
EGYESÜLT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, VILMOS-CÍSAZAR-UT32.

Képviselek: Grósz József fakereskedő, Debrecen; Lukács Vilmos és Testvére tetőfedő vállalata; Engel Bence fakereskedő, Vámospercs; Farkas Béla fakereskedő Alsójózsa; Mayer Sámuel fakereskedő, Nádudvar.

Szörmebundákat,
prémézéseket

Riskó szücs Kossuth
ucca 3.
a legizlesebben készít, alakít és javít.
Jutányos árak!

Autó kontra közönség

Jegyzetek egy időszerű kérdéshez.

Korunk egyik jellemző vonása, hogy mind nehezebb megélni és mind könnyebb meghalni benne. A megélhetési lehetőségek száma fordított arányban áll a halálozási lehetőségek számához, főként amióta a klasszikus néppusztító eszközökhöz — mint amilyenek az özőnyv, a pestis, a világjárvor — hozzásegődtek a közlekedési eszközök is, még pedig nem kisebb sikerrel. Amerre néz az ember, mindenütt baleset, szerencsétlenség, halál és mindenek felett: autószerencsétlenség, autóhalál. »Kovold fest-tisztul, robban» — mondták régi vices bekében, ezt most így lehetne variálni: »Autó szép, drága, gyilkos». Elég a szörnyű Budaházy—Dánér tragédiára, Petráss Sári és társnője pusztulására, most pedig legutóbb a Ladstaetter kárpolyárosok halálára gondolni és az ember hátán joggal futkoshat a hideg, ha be akar ülni egy taxiba.

Ezzel idegzetűek számára Edgar Wallasenál is izgalmasabb olvasmány a Statisztikai Hivatal egyik legutóbbi közleménye. Eszerint az elmúlt évben 6500 autóbaleset történt hazánkban. Tessék egymás mellé képzelni a történeteket, roncsolt karok, beszakadt mellkasok, szétlőtt fejek tömegét, ezt az állandó hekatombát a Motor-Isten oltárán. En egyébként rajongok az autókért, a technikai szépség tükélyének, a jólét jelképeinek tartom, de hiába, azt nem lehet megbocsátani neki, hogy közben úgy gyilkol mint egy feldhabuc. Nagyon-nagyon megnőtt a szárvá annak a zötyögő, puffogó, egyetlen jószágának, mely a század elején merészkedett ki először az uccákra. Hatalmas nemzetgazdasági és népese- dési tényező lett belőle, nemzetgazdasági, mert százazrek élnek belőle, népese- dési pedig, mert százazrek pusztulnak általa. Amerikában az utolsó három évben pont annyi ember vesztette el az életét autókatasztrófák által, mint amennyit egy másik szintén nem megvetendő nagykonsumens, a világháború fogyasztott el.

Ha meggondoljuk, lassanként már ruzsás is lesz az autóval szemben katasztrófáról beszélni. Egyszerű népbe- tegség lett belőle, mint amilyen a tüdő- baj vagy a rák és annyiban is hasonlít ezekhez, hogy, sajnos, ellene sincs megbízható szérum. És attól a gondolattól is nehéz megszabadulni, hogy ha az ember egy fényes autókirakat előtt áll, tulajdonképpen technikailag töké- leles kivitelű, olragadó, elegáns gyilkó- ló fegyvert lát maga előtt. Ebből a szempontból Alfa Romeo és Browning, Bugatti és Manlicher valóban közelebb állnak egymáshoz, mintsem gondol- nánk. Ha Dürer ma élne, az Apokalip- sis négy lovasa helyett négy gyönyörű karsu autót rajzolna. És a sofförnek, aki vezetné, a neve lenne a Halál és a neköl követi azt, — amint írva vagyon a Jelenések Könyvének IV. részében

Közben a budapesti rendőrség anket- ján kiderült, hogy a gyalogjárók fe- gyelmezetlensége legalább is annyira oka a rengeteg szerencsétlenségnek, mint az autók garázdálkodása. Ezért a rendőrség most hozzájárul a gyalogjárók megrendszabályozásához, hogy ezzel gátat vessen a mindinkább elszaporodó baleseteknek.

Nagyon szép, nagyon üdős, de nem valószínű, hogy eredménye lesz, éppen mert a pesti közönségről van szó. Ez a pesti közönség a világnak egyik leg- különösebb jelensége. Ezt egyáltalán nem lehet igazolni, mert ösztönösen, vagy passzívból, mókából vagy a jó isten tudja miért mindent másképpen csinál, mint ahogyan kívánják tőle. Stílusa jellemző, hogy amikor egy Czinóber nevű műkedvelő banditanő- vendék a Leszámitoló aBuklól elemelt 160.000 pengőt az egész detektívtesztü- letet hiába mozgósították, mert a la- kosság minden rokonszenvével fedezte a tettest és egyszerűen szabotálta a nyomozást. A detektívek vért izzadtak, a közönség pedig röhögött a hekusok- kon és bujtatta, etette-itatta Czinóbert. Vagy az sem rossz, hogy néhány nap előtt a Rákóczi-terem éjféltájban négy tökrészeg férfi hatalmas botrányt ren- dezett, az összeverődött tömeg azonban — valami titokzatos ellentmondási lo- gikától vezérelve — nem a beavatkozó rendőröknek segített, hanem a részeg- ket vette védelmébe és formálisan meg akadályozta, hogy az államhatalom nyakonszípjá a jókedvű részegeket. Ez az, ez tipikus Pest. Ha valahol ki van téve a tábla: »Csak kimenet» — akkor elvből mindenki ottan megy be.

Tudott dolog egyébként, hogy Ber- linben, Párisban, Londonban, ahol szintén van némi kis forgalom, alig látni forgalmi rendőrt. Ott részint az önműködő jelzőkészülékek, részint az emberek velük szülött rend-érzékének segítségével simán, zavartalanul bonyo- lódik le a közlekedés. Ezzel szemben mit látni most a Rákóczi-ut—Muzeum- körut keresztezésénél? Hat rendőr igazgatja a forgalmat. Középen, egy emelvényen áll a főforgalmi, ő a kar- mester a, négy betorkolónál pedig egy-egy al-forgalmi áll, aki buzgón át- veszi a karmester mutogatásait. Az egész együtt egy rendőrtisztviselő ellenőrzi. Ha azonban valaki át akar menni a másik oldalra, valóságos kö- nyökharcot kell vívnia. Még pedig azért, mert a közönség mindkét olda- lon sűrű tömegekben helyezkedik el és órák hosszat nem tági, hanem mu- laltva figyeli a rendőrök szabadtorná- ját.

Ilyen viszonyok közt igazán nem marad más hátra, mint kipróbálni az egyik viccelap ötletét, hogy ugyanis járjanak ezentúl az autók a járdán, a gyalogjárók pedig az uttesten. Így tal- lán egy ideig rend lesz.

Kolb Jenő.

X Megjelent Palj bácsi könyvtárá- nak első száma, 50 fillérért a kiadó- hivatalban kapható.

Gyóni Géza hamvait haza akarják hozni

Oroszország is megengedte a hősi halottak exhumálását

A hősi halottak exhumálását és hazahozatalát minden ország meg- engedte, egyedül Szovjet-Orosz- ország volt kivétel. Nemesak az ott- rekedt, több ezer élő hadifogolyt, hanem a legtöbb esetben az elhal- tak hamvainak elszállítását is meg- tiltotta. A moszkvai tilalmat a nem- zetközi missziók a szibériai muzsi- kok babonájával magyarázták, — amely szerint a jég elveri a termést, amire hullát szállítanak. Ennek a babonás hitnek lett a következmé- nye, hogy ez év elején a tobolszki muzsikok az ott exhumált 8 német és 12 lengyel telepes hamvainak el- vitelét fegyveresen akadályozták meg.

Ujabbban azonban a helyzet meg- változott. A moszkvai kormány eu- gedett merev álláspontjából és mi- nap megjelent rendeletével külföldi halottak exhumálását a szovjetbiro- dalom egész területén megengedte, hangzóttva, hogy a holttestek ki- szállítását mindenütt katonai véde- lembe kell részesíteni.

Ez a változás nálunk az elárvult magyar családok körében ország- szerűen élénk mozgalmakat váltott ki. Eddig már hatóságainknál nyolc- ma familia jelentkezett, előterjeszt- vén, hogy Oroszországban elhunyt hozzátartozóiknak hamvait haza akarják hozatni. A komplikált kér- désnek azonban rendkívüli nehéz- ségei vannak.

Nekünk ugyanis az orosz rabság- ban elpusztult magyarokra vonatko- zóan csak 40.000 halotti levél áll ren- delkezésünkre, holott a számuk a százezret is messze meghaladja. Sir- jaikra is csupán a cári rezsim ide- jéből kaphatunk hiteles adatokat, amikor az életben maradt foglyok elhunyt bajtársaikat rendes teme- tőkben földelték el és fejfékkel ellá- tott sirjaikat ottlétük alatt kegye- lettel ápták. A forradalmi idők sokezer magyar vértanújára azon- ban megbízható feljegyzések sehol sincsenek. Ezek a szerencsétlen em- berek jobbára tömegsirokba kerül- tek. Szibériában — Krasnojarsz- kól Barnaulig — a tömegsirok szá- ma a kétszázat meghaladja s az itt elföldelt halottak regisztrálása se- hol sem történik meg, sőt a járvá- nyos idők riadalmában a személyi adatokat tartalmazó irásaikat is — elégették. Hasonló bajok mutatko- z-

nak a Murman-vidék és Kaukazu- rendszertelen temetkezésében is. Iy körülmények között oroszországi ha- lottaink nyugvóhelyeinek felkuta- tása csupán fáradságos helyszíni el- járás után lehetséges és az érdekes családok most a kitűzés gondolatá- val foglalkoznak.

A külföldi exhumálások kérdése- ben a Vöröskereszt vezetősége körö- ből ezt az információt adták:

— Idegenben pihenő hősi halot- taink exhumálása nálunk hivatalból történik. Ma még nagy nehézsé- gei vannak, mert Lengyelországban, Romániában és Jugoszláviában a halotti kataszterek igen hiányosak, téves adatokkal teltek. Ezért a most új névjegyzékek összeállítására van folyamatban. Természetesen ez a munka hosszabb időt igényel, mert a külföldön eltemetett magyar ka- tonáknak eddig megállapított szá- ma mintegy 300.000 és ez a szám két éven belül legalább 500.000-re fog emelkedni. A névjegyzékekben fel- tüntetett hősi halottak közül csak azok exhumálhatók, akik külön si- rokban prladnak. Tömegsirokból, — amelyeknek száma a csataterék kör- nyékén igen nagy, exhumálás nem lehetséges. A szükséges eljárást mi- denütt a belügyminisztérium foly- tatja le, de eredmény csak akkor remélhető, ha az érdekelt családok hősi halottjuk nyugvó helyét pon- tosan meg tudják jelölni.

— Az oroszországi exhumálások ügyében csupán magánakciók lehet- ségesek. Hogy ezek mily sikerrel fognak járni, azt egyelőre megmon- dani nem tudjuk. Mindenesetre az érdekelteknek maguknak kell lefoly- tatni a helyszínen ezt a sok nehéz- séget ígérő eljárást. Ennek módja ma az, hogy a bécsi szovjet konzul- tástól beutazási engedélyt kell kérni s valószínűleg tartjuk, hogy e kegyeletes ügyekben az engedélyt megadják. Jelenleg nálunk a szovjet állammal kapcsolatban egy érdekes exhumálási ügy van folyamatban. Gyóni Gézának, a 13 évvel ezelőtt Krasnojarszkbán elhunyt magyar poétának hamvait akarják haza- hozatni Szibériából. Tudomásunk szerint a tárgyalások eredménytel- haladnak előre és minden remény megvan, hogy a tragikus sorsu, je- les rabkötő nemsokára magyar földben fogja álmodni álmait.

A Massaryk interjút tenntartja a szerzője

Pozsony, okt. 15. Magyar kisebbségi körökben nagy érdeklődéssel szereztek tudomást a Pester Lloyd egyik legutóbbi cikkéről, amelyben Polson Newmann örnagy, a londoni General Press tudósítója, a prágai cáfolattal szemben fenntartja eredeti Masaryk intervjú- ját és határozottan kijelenti, hogy az elnök szavait híven adta vissza. Feltűnt az is, hogy az ideérke-

zett csehországi és felvidéki lapok egy szóval sem emlékeznek meg erről, a terület lakosságát felet- tébb érdeklő nyilatkozatról. — A rejtély most megoldódott azaz, hogy a Poledni List című prágai ellenzéki lapot elkobozták, még pe- dig megállapíthatólag azért, mert közzétette az említett nyilatkozat- tot. Ez a tény világot vet arra is, hogy a többi lap, főleg a magyar kisebbségi lapok miért tartózkod- tak a hír közlésétől.

Pozsony, okt. 15. A sajtó — még a kormánypárti is — erősen kifogásolja azokat a rendszabályokat, amelyekkel a hatóságok Masaryk elnök látogatása alkalmával el- akarták zárni a lapokat az elől, hogy az esetleg elhangzó beszédek- ről közvetlen uton szerzhessenek tudomást és továbbíthassák. Elő- szőr azt tervezték, hogy egy nap- pal az elnök érkezése előtt össze- fogdosztatják valamennyi pozsonyi újságíró és bezárják őket a Nyári Szinkör épületébe. A helyettes ren- dőrgazdát azonban nem volt haj- landó végrehajtani az összefoga- tást.

Mozgószínházak műsora :

Apolló :	Uránia :	Vígyszínház :
szombat, vasárnap, október 17, 18, 19 :	Háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órákor: Teljes hangos műsorszámok: 1. Muki jazzband-je. (Hangos és rajzos) 2. Hajrá, Trojka! 14 felvonásos, hangos dráma zenével, dalokkal és kísértő zű- rejekkel, beszéd nélkül. A fő- szereplők: Olga Csehova és U. A. Schlettow. Vasárnap délelőtt 11 órákor: Ifjúsági előadás: Vasárnap a 3 órás előadás félszínházzal.	Csütörtök péntek, október 16—17-én: Sue Carol ragyogó ragyogó nia kitérővel: Kerünk leánya. Egy elkényeztetett leány ka- landja Claire Romier, Georg Alexander főszereplésével. Válik a feleségem. (Jazz-symphonia.) Vigjáték- attrakció. Előadások kezdete: hétköznap fél 7—fél 9; vasárnap fél 5—fél 7 és fél 9 órákor.

A Révész Imre kinevezésével megüresedett lelkészi állás betöltése

Megindult a választási mozgalom. — A választás december végén vagy január elején lesz.

Dr Révész Imre egyetemi tanár-rá történt kinevezésével ismét megüresedett egy lelkészi állás a debreceni református egyházban.

Illetékes helyről a választás kiírására már minden előkészület megtörtént. Ténylegesen és a javadalmat illetően november 15-én kezdődik meg ez az állás és ettől az időponttól kezdve haladéktalanul meg kell tenni az intézkedéseket az állás betöltésére.

A választási mozgalom már is megindult. Ezúttal főleg helyi jelöltek vesznek részt a választás-

ban. Legkomolyabb jelölteknek mondják:

Siposs Imre központi lelkészt, Nagy István diakonissza intézeti lelkészt és

Papp Imre hitoktató lelkészt, kik értesülésünk szerint tényleg be is adják pályázatukat és híveikből már meg is alakult a választást intéző különféle bizottság.

Az előjelek szerint nagy érdeklődés nyilvánul meg eme második lelkészválasztás iránt is, mely valószínűleg december végén, vagy január elején lesz.

Ifj. Horthy Miklós bankigazgató a Werner Sándor uridivat üzletében

Hírt adtunk arról, hogy néhány nappal ezelőtt ifjú Horthy Miklós, az Angol Magyar Bank debreceni intézeténél több, a központtól vele is zott ural látogatást tett. Ugyan- csak több gazdasági kérdéssel kapcsolatos tárgyalást is folytattak le Debrecenben való tartózkodása idején. Ezen utjával kapcsolatban, — mint érdekes epizód — említjük meg hogy ifj. Horthy Miklós bankigazgató nagyobb szabású bevásárlást eszközölt a debreceni Werner Sándor-féle uridivatüzletben.

Egyik délután megállott egy autó az üzlet előtt és kiszállt belőle ifjú Horthy Miklós, a kíséretében levő előkelő urakkal együtt. Nagyobb be-

vásárlást eszközölt s érdeklődéssel végignézte az üzletet, sőt a raktárhelyiséget is s mindezek felett nagy elismerését és tetszését fejezte ki. — Az üzlettulajdonossal és az üzletben levőkkel is a legszívvelyesebben beszélgetett el; melegen érdeklődött a debreceni gazdasági életéről.

Annymira kedves impressziókkal és meglepődéssel távozott, hogy másnap délelőtt újból elment az üzletbe és újabb bevásárlást tett. A bevásárlás végeztével szívvelyesen elköszönt s kijelentette, ha máskor Debrecenbe jön, nem hoz magával nagyobb készletet, hanem ide jön, az üzletbe bevásárolni.

Én is Philips rádiót veszek!..

Mert: megbízhatóságát és teljesítményét az egész világ elismeri. 6-12-18 havi részletek bárhol beszerezhető.

Minőség jótállás helyett

elrablásában részt vettek. Azt hiszik általában, hogy az elrablás Stahlberg politikai ellenfeleinek a műve volt. A Lappo-mozgalom vezetői a leghatározottabban kijelentik hogy a mozgalomnak semmi része sem volt Stahlbergék elrablásában.

Helsinki, okt. 15. Stahlberg volt elnököt és feleségét ma a kora reggeli órákban, a Finnország keleti részé-

ben fekvő Joensuu-ban megtalálták. Egyiküknek sincs semmi baja. Elrablókik kilétét még nem ismerik.

Helsinki, okt. 15. A rendőrigazgatóságnak sikerült letartóztatni min azokat a személyeket, akik részesei voltak az elnök és felesége elrablásában. Négy emberről van szó. Közülük az egyiket Helsinkiben tartóztatták le.

A védelem tanu az arzénporban

Szolnok, október 15. Reggel kilenc órákor erősen megcsappant érdeklődés melett folytatta a törvényszék az arzénpor tanúkihallgatásait. Ma a védelem tanú kerülnek sorra, első sorban Nagy Károlyné ügyében, kit Tkács Lajosnak, első férjének a megmérgezésével vádolta meg. Az első tanú dr. Hirn Márton abonyi orvos volt.

Elmondotta, hogy Takács Lajos kétszer volt nála 1920. évben. Előrehaladott tuberkulózist állapított meg Takácsnál és arzéntartalmú orvosságot rendelt neki. A következő két tanú dr. Gunszt Mór ókéskei és dr. Szegedi Kálmán tiszaföldvári községi orvosok, akik mindketten kezelték Takács Lajost és szintén tbc-t állapítottak meg nála.

Kerekes Bálintné már Pápai Ferencné ügyében tett tanúvallomást. Pápai János részeges ember volt, — mondotta, — aki állandóan üldözte szerelmével a testvéremet. Testvérem sokat panaszkodott erről s azt mondotta

hogy nem bírja már apósának az üldözését, inkább elpusztítja magát.

Murányi Zsigmondné ügyének tanúira tértek ezután át. Az első tanú ifj. Hajdú Lajosné volt, aki arra vonatkozóan tett tanúvallomást, hogy milyen úton-módon került 1911-ben a babszem nagyságú légykő Murányinéhoz Takácsnéthől. Elmondja, hogy 16 17 évvel ezelőtt Murányiné légykővel kért Takácsnéthől, — mert mint mondta kisleányának, a dadának és neki a feje megtvesedett. A kapott légykővet vízzel feloldotta és összetörte, bekenegette a fejüket. Ezután kihallgatták a dadát, Beke Istvánné aki tagadta azt, hogy ilyen jelenetek hármikor is megtörténtek volna. Nem igaz az, hogy akár ő, akár pedig a gondjaira bízott kisgyermek tetves lett volna. A két tanú a bíróság előtt formálisan összekapott. Szeretelen disznónak titulálták egymást.

— Gyere csak haza — kiáltja Hajdú Lajosné Beke Istvánnénak, — majd ellátjuk otthon a bajodat.

A veszekedés percekig tartott. A következő tanú Fekete Tamásné aki azt igazolta, hogy Murányiné nem is volt otthon, amikor a férje meghalt, hanem Budapesten szolgált. Itt kapott

Hrabértv olcsón kivásárolja öltömvét fertőtlenítéssel

20 pengő egy perzsaszőnveg

teljes hozzávalóval együtt, a nyörű választékban. Mozak párná ujdonságok, eredeti modellek csak is a Hoffer Testvérek „Elysee” ká zimunka műtermében, Miklós u. 5. kapható. „Takarékoság” tagja.

LENCSÉ

zsizsikmentes, nagyszemű termelőnél kapható 70, 80, 90 filléres áron 5 kg-os tételekben Vénkert, Domokos u. 6.

A Werbőczy Bajtársi Egyesület disztáborozásáról.

Huszonnégy óra múlva megkerült az elrabolt volt finn elnök

Különös eset Finnországban.

Kopneháza, október 15. Stahlberg, volt finn elnök eltűnésének ügye egyre rejtélyesebb lesz. Autójának, amelyen feleségével együtt kis kosziszásra indult, teljesen nyomave szett.

Helsingforsban óriási az izgalom. A volt elnök elhurcoltatását, — ami egyre valószínűbbé válik, — mindenki szívesen botránynak tartja, amelyhez fogható még nem fordult elő Finnország történetében.

A volt elnök feleségével: Esther Stahlberg ismert ironővel együtt kedden reggel autójával szokásos sétatkozásra indult. Helsingfors közelében, Beerndöben levő villájából, Stahlbergék szokásuk ellenére délutánra sem tértek vissza, mire hozzátartozóik a rendőrséghez fordultak. A rendőrség azonnal nyomozást indított az elmaradás ügyében és értesítette az esetről a belügymi-

nisztart és a kormányelnököt is.

Helsinki, okt. 15. Stahlberg, volt köztársasági elnök és feleségének elrablásáról a következő újabb részleteket jelentik:

A volt elnök feleségével együtt sétált, amidőn hirtelen több ember bukkant fel előttük. A támadók meg ragadták Stahlbergét és feleségét s egy autóhoz hurcolták, amely gyors iramban elszárgaldott velük. — Az autómobil több órai száguldás után megállott és a támadók egy másik gépkocsira várakoztak, hogy azon folytassák az utat. Tekintettel azonban arra, hogy a várt autómobil nem érkezett meg idejekorán, a támadók attól tartottak, hogy meglephetik őket és végül is Stahlbergét s feleségét magukra hagyva, elmenekültek.

A finn rendőrségnek sikerült két embert letartóztatni, akik Stahlberg

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobbak
KAPHATÓ:
SINGER VARR
GÉPESZVÉNY-TÁ
Debrecen, Piac-utca 79.

Uj orvosi állásokat szerveznek a Társadalombiztosító Intézet debreceni pénztáránál

Szaporítják a kerületi orvosok és a központi rendelő intézet orvosi létszámát. — Atépitik és kibővítik a központi rendelő intézetet is.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni pénztáránál már régebben felmerült az a gondolat, hogy a betegellátás tökéletesebbé tétele érdekében szaporítják az orvosi kar létszámát és kibővítik a nagyon is szűk központi rendelő intézetet. Ez a szép terv azonban a nehéz viszonyok miatt halasztást szenvedett, míg végre most dr. Pauehly Géza főorvosnak sikerült elérni, hogy az intézet igazgatósága alapos tárgyalás alá vette az ügyet és a napokban egy bizottságot küldött le Debrecenbe a kérdés alapos és részletes megbeszélése végett.

A kiküldött bizottság Debrecenben rendkívül alaposan letárgyalta az orvosi kar létszámának szaporítására vonatkozó előterjesztést és helyszíni szemlét tartottak a központi rendelő intézetben is. A központi rendelő intézet tudvaleg valamikor a Széchenyi-fürdő helyisége volt és a szűk kis küdfürdő szobáit alakították át rendelőhelyiségekké.

Az értekezlet és a helyszíni szemle eredményeképpen a kiküldött bizottság hozzájárult az orvosi kar létszámának szaporításához, illetve a rendelő helyiségek átalakításához. A tervezet szerint szaporítják úgy a kerületi, mint a központi rendelő intézeti orvosok számát. Jelenleg 7 kerületi orvosa van a pénztárnak. Ezt a létszámot emelik fel 10 vagy 12-re és ennek megfelelően osztanak be a kerületeket. Szükséges a rendelőintézetben dolgozó szakorvosi kar létszámának a szaporítása is, mivel annyira megszorodott a szakorvosi kezelést igénylő betegek száma, hogy a jelenlegi orvosi létszám mellett a betegek eredményes ellátása nehézségekbe ütközik. Eppen ezért úgy tervezik, hogy a legjobban igénybe vett nőgyógyászatra két új nőgyógyászorvost, az ugyancsak erősen túlterhelt bőrgyógyászatra két szakorvos segédorvost, a szintén erősen igénybe vett fogászati kezelésre egy fogorvos szakorvost alkalmaznak.

Lényeges bővítéseket vettek tervbe a rendelőintézet helyiségeinek átépítésénél is. A röntgenvizsgáló felkerülne a jelenlegi szuterén helyiségből a földszintre a sebészet mellé, amelyet szintén lényegesen kibővítenének és a jelenlegi főorvosi szobák helyén az Erzsébet-utcai fronton helyeznének el. A sebészet három helyiséget kap és berendeznének egy sterilműtőt is, ami már eddig is nagyon hiányzott. — A Petőfi-téri frontra kerülnek a főorvosi szobák, új helyiséget kap a tüdőgondozó-rendelő, de általában megnagyobbítják valamennyi rendelőintézet helyiségét, hogy a fokozottabb igényeknek megfelelhessenek és jobban szolgálják a beteg ellátást.

A tervbe vett és közelebb megvalósuló intézkedések kétségtelenül lényegesen meg fogják könnyíteni a pénztári betegellátás kérdését, de ez a toldozgatás-foldozgatás mégsem végleges elintézési mód. A pénztár egy régi és elavult épületet vett át, mely csak ideiglenes hajlékot adhat egy

nül lényegesen meg fogják könnyíteni a pénztári betegellátás kérdését, de ez a toldozgatás-foldozgatás mégsem végleges elintézési mód. A pénztár egy régi és elavult épületet vett át, mely csak ideiglenes hajlékot adhat egy

A nikotinmentesített dohánygyártmányok premierje Debrecenben

Szerdán délután kezdik meg az új gyártmányok árúsfítését. — A nikotinmentesített árú tarifája 10—15 százalékkal drágább a réginél.

Hónapok óta várja a közönség a nikotinmentes dohányárú forgalomba hozatalát. Illetékes helyen a tavasz és a nyár folyamán már több ízben bejelentették, hogy a legközelebb időn belül forgalomba kerülnek a denikotinizált gyártmányok, amelyeket a Nikotex R.-T. gyárt a m. kir. dohányjövődék hivatalos szakközegeinek állandó ellenőrzése mellett.

A napokban azután végre megjelent a pénzügyminiszter hírdetménye, amely szerint a nikotinmentesített dohányárú október 15-étől kezdődőleg kerülnek általános forgalomba. Ezek a gyártmányok természetesen néhány százalékkal drágábbak lesznek, mint a nikotinos dohányárú. A nikotinmentesítési eljárás ugyanis meglehetősen költséges, nem is szólva arról, hogy a kísérletezés során több millió szivar és cigarettát ment tönkre.

A nikotinmentesítés problémájának megoldása Falk és Wenusch osztrák vegyészek érdeme. Módszerük azon kémiai igazságon alapszik, hogy a nikotin 130—162 fok C-nál szabadabbá válik, míg a zamatot adó dohánygyanták csak valamivel magasabb hőfoknál illannak el. Az osztrák vegyészek bizonyult géprendszert szerkesztettek, valóságos elektromos gépműveket, amelyeket távműszerek és távhőmérők igazgatnak és ellenőriznek. A nikotinmentesítési művelet tehát emberkéztől mentesen, automatikusan történik.

A magyar nikotinmentesítés üzemét a lágymányosi dohánygyárban szerelték fel és a Dohányjövődék mérnökeinek ellenőrzése alá helyezték. Néhány hét óta működik már ez az üzem és több millió különböző cigarettát és szivart szabadított meg a nikotintól. A Dohányjövődék laboratóriumában pontosan megállapították az elvont nikotin mennyiségét, úgy hogy igen megbízható, hiteles érdemléseket bizonnyítják, hogy a nikotinmentesítés a legteljesebb mértékben sikerült, de az is kitűnt a dohányzók megnyugtatóására, hogy az íz, illatot, zamatot adó olajok és dohánygyanták mind bentmaradtak, a dohánygyártmányokban.

Értesülésünk szerint a Dohányjövődéknek csaknem valamennyi gyártmányát nikotinmentesítik, kezdve a legszegényebb néposztály cigarettáján, a Drámán és végezve a legdrágább szivar fajtán, a Royalesen. Igen nagy tehát a választék, amint hogy bizonyára igen nagy lesz az érdeklődés, a próbálgatás is. A nikotinmentesített gyártmányokat egyébként igen izléses csomagolásban hozza forgalomba Nikotex R.-T., még pedig a cigarettákat huszasával, a dohányt 100 grammonként, a szivarokat

ilyen nagyfontosságú intézménynek, amely ma már a társadalomnak ugyszólván valamennyi osztályát egyesíti. A cél csak az lehet a pénztár vezetősége előtt, hogy mielőbb egy modern és minden igényt kielégítő palotát építsenek úgy az irodák, mint a rendelőintézetek számára és ezt az alkotást össze kell kapcsolni a már szintén régen tervbe vett munkáskórház, illetve pénztári kórház létesítésével. A Pénztár csak akkor fog igazán megfelelni a feladatának, ha minden tekintetben ki tudja elégíteni a betegellátását.

bonként is vásárolni. A pénzügyminiszteri hírdetmény értelmében ugyanis ezek az árú csak a nikotinmentesítést végző Nikotex részvénytársaság szalagjával vagy zárócímkéjével lezárt, sértetlen eredeti csomagolásban árusíthatók.

Az alábbiakban közöljük azoknak a nikotinmentesített dohánygyártmányoknak az árát, amelyek nemcsak a különlegességi árúárakban, hanem a kistözsédekben is árusíthatók.

Szivarok: Legfinomabb Török 100 gr. 4.35 P. Finom Hecceg ovinai 100 gr. 2.88 P.

Szivarok: Britanica 100 drb. 30 P. Britanica 5 drb. 1.50 P. Trabucos 100 drb. 26 P. Trabucos 5 drb. 1.30 P. Operas 100 drb. 25 P. Operas 5 drb. 1.25 P. Cuba Portorico 100 drb. 20 P. Cuba Portorico 5 drb. 0.75 P. Vegyes külföldi 100 drb. 13 P. Vegyes külföldi 5 drb. 0.65 P.

Szivarok: Sztambul szopóka nélkül 100 drb. 10 P. Sztambul szopóka nélkül 20 drb. 2 P. Memphis szopóka nélkül 100 drb. 7 P. Memphis szopóka nélkül 20 drb. 1.40 P. Pricessas szopóka nélkül 50 drb. 2.75 P. Pricessas szopóka nélkül 20 drb. 1.10 P. Mirjam 100 drb. 5.50 P. Mirjam 20 drb. 1.10 P. Király 100 drb. 4.25 P. Király 20 drb. 0.85 P. Symphonia 100 drb. 3.70 P. Symphonia 20 drb. 0.74 P. Dráma 100 drb. 2.70 P. Dráma 50 drb. 0.54 P.

A denikotinizált gyártmányok debreceni premierje a jelek szerint jól sikerült. Most már csak az a kérdés, hogy nem fog-e lelohadni a közönség érdeklődése! Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy a dohányzók már eddig is drágállották a dohányjövődék tarifáját s a nikotinmentesített dohányárú felemelt ára végeredményben még csak támadás a közönség zsebe ellen.

Dr Baltazár Dezső püspöki körútja

Dr Baltazár Dezső ref. püspök megkezdte körútját Bihar vármegyének a nagyszalontai egyházmegyéhez tartozó egyházaiban. Az első generális vizitációt október 14-én tette meg a püspök Mezősáson. Dr Baltazár Dezső Maklár Károly egyházkerületi főjegyző és Futó András püspöki titkár kíséretében délelőtt 9 órakor érkezett Mezősásra, ahol a község határában lovashandérium fogadta. A ref. templom előtt a vármegye nevében dr Fráter László alispán, az egyházmegye nevében dr Szarka Sándor egyházmegyei gondnok, az egyházközség nevében pedig Nagy Sándor mezőszási lelkész üdvözölte a püspököt, aki néhány szíves szó-

val válaszolt. A püspöki vizitáció istentisztelettel kezdődött, amelyen dr Baltazár Dezső magas szárnyalású imát mondott. Istentisztelet után a presbiteriumi diszgyűlést tartott, amelyen az egyház vallásrökösi, tanügyi és gazdasági helyzetével foglalkoztak és a püspök az egyházközségben tapasztaltak felett elismerését fejezte ki, a presbitereket pedig fontos hivatásuk további hűségese betöltésére buzdította. A püspök a hét folyamán Körösszegapáti, Körössnyagyharsány, Komádi, Sarkad, Kötgyán, Magyarhorog és Körösszakál ref. egyházait látogatja meg.

A megszüktett városi költségvetésben nincs tedezet rádiumra

A debreceni egyetemen néhány hónappal ezelőtt rádium bizottság alakult, amely azt a célt tűzte maga elé, hogy a rákgyógyítás céljaira az egyetemnek rádiumot szerez. A társaság természetesen a városból is segélyt kért. A beadványokkal tegnap foglalkozott a tanácsai értekezleten dr Vásáry István pol-

gármester, aki annak ellenére, hogy kijelentette, hogy ez a cél, amelyért küzdenek, igen szép és nemes és zerebbe is támogatást adni, azonban mivel a törvényhatóság a költségvetés keretét rendkívül megszorította, nem áll módjában segélyt adni, mert arra nem tud fedezetet találni.

BUTOROK saját készítményűek
hálószoba keményfa, fényezett 290 P-től kaphatók:
Bálint Sándor Piac-u. 85. szám.

Debreceni bőriparosok és hasonszakmák tiltakozó gyűlései a Bata cég letelepedése ellen

Vasárnap, október 19-én országos gyűlés lesz a fővárosban s ugyanakkor Debrecenben is gyűlésen tiltakozik az iparosság.

A Bata cég néven közismert cseh cég ismeretes letelepedési szándéka az utóbbi időkben mind erősebben foglalkoztatja Debrecen iparos körét: elsősorban az ügyben érdekelt félként szereplő bőriparosokat. Általános nézet, hogy a cseh cég letelepedését az illetékes köröknél minden módon meg kell akadályozni. A debreceni bőriparosság egyöntetűen foglal ez ügyben állást, mert a mai súlyos helyzetben a számtalan teherrel sújtott magyar iparosság idegen cég konkurenciáját nem bírja el.

A debreceni érdekelt iparosság demonstráló szándéka több gyűlésben nyilvánult meg ez ügyben. A demonstrálást előkészítő gyűlés tegnap este zajlott le, 8 órai kezdettel, az Ipartestület tanácstermében.

A gyűlésen a debreceni bőriparos szakmák szakosztályainak érdekelt-sége teljes számban képviselve volt. Megjelentek a cipészek, csizmadiak, pucosok, bőrkereskedők szakosztályának kiküldöttei.

A tiltakozó gyűlésen Fitori Ambrus, ipartestületi előljárásági tag, a cipész szakosztály elnöke elnökölt. Tartalmas, bevezető beszédében részletesen kifejtette azt a veszélyt, mit a Bata cég letelepedése rejt. Vázolta a helyzetet, melyben a mai magyar iparosság, ereje végső megfeszítésével küzd a létért. Ebben a válságos helyzetben olyan újabb terheket, mint a cseh cég konkurenciája, nem képes elviselni. Az

iparosságnak minden erejével fel kell vennie a küzdelmet a fenyegető veszedelem ellen melynek megvalósítása gyökeresen ellene mondana annak a nagyszabású akciónak, mely a közeli Magyar Hét-ben összpontosul s melynek célja a fogyasztók minden szükségletének kielégítésével magyar munkásnak, magyar iparosnak adni kenyeret.

Sápi István, a csizmadia szakosztály elnöke, Piros József a timármesterek részéről, Kusza Mihály a bőrkereskedőtől, Bobák Gábor, Kovács József, Borsos László, Krausz Ignác szólaltak még fel a különböző bőriparos képviselők nevében.

A beszédek elhangzása után a gyűlés egyhangúlag elhatározta, miszerint 15 tagú küldöttséggel képviselteti magát a vasárnap, folyó hó 19-én Budapesten rendezendő országos tiltakozó gyűlésen. A gyűlésre a különböző bőripari érdekeltségek kiküldöttei utaznak fel Debrecenből. Fitori Ambrus, előljárásági tag vezetésével.

Ugyanakkor, vasárnap, folyó hó 19-én tartja a debreceni iparosság tiltakozó gyűlést, az Ipartestület tanácstermében. E gyűlésen kötelessége megjelenni minden iparosnak. A gyűlés résztvevői táviratban jelentik be csatlakozásukat a fővárosi demonstrációhoz. A debreceni és országos iparosság e jogos, agilis mozgalmá lehetőleg teljes eredményt fog hozni. (K. I.)

A böcögő titkos rádió leadó

Műsor nélkül műsor a rádióban.

Nemrégén járta a vidéki sajtót az a hír, hogy a környéken egy tréfáskedvű rádióspecialista különös rádióleadásokkal foglalkozik. Annak idején keresték az illető titkos leadó címét, eredménytelenül. Azaz, az eredmény mégis volt. A dolgot fővárosi lapokba is belekerült, a híre köztudottá vált s az országos rádiószakember rövidesen elhallgatott.

Most hasonló esetet jelentenek. — Ugyancsak vidékről, csak hogy ezúttal azonban más terepet választott magának a rejtélyes leadóállomás. Debrecen, Füzesabony, Nyíregyháza, Szerecsen, Miskolc azok a pontok, ahol a műsorok kívülről műsora eddig hallották.

Több rádióamatőrrel van szó, akik egészen véletlenül fedezték fel a titkos leadót. Ugy történt a dolog, hogy egy este elhangzott már a lakitegyi állomás utolsó leadása is, a pesti stúdió speakerje szokásos módon elköszönt:

— Hölgyeim és uraim, a viszont-hallásra! — Amikor más állomás után akartak éppen kutatni és legnagyobb meglepetésre ismét magyar beszéd szólalt meg. Budapesten, illetve Laki-hegyen kívül nincsen más magyar leadóállomás s így érthető, hogy milyen kíváncsisággal lesték-várták, hogy ugyan mi szól ki ebből. A következőket hallották:

... ismétlem: öt perc szünetet tartunk.

Aztán csend. Byrd admirális little-amerikai dél-arkai expedíciós táborának leadását, Nobileék uszó jégszigetének, a híres svörös sátor-nak hívójelét nem várták olyan izgalommal, mint a titkos magyar speaker új jelentkezését. Eltelt az öt perc. Aztán pontosan felszendült az új ismeretlen hívójel. Gitárpengés lehetett. És megszólalt a bariton:

— Halló! Halló! Itt rádió Böcögő és vidéke! Folgtatjuk esti műsorunk közvetítését. Műsorunk következő szá-

ma: dalok banjo-kísérettel.

És következtek egymásután a műsor számok. Szabályos bemondással, hűséges kopirozva a pesti stúdió rendszert, a szereplők neveit azonban gondosan elhallgatva. Zongora, gitár, szavalat, kuplák, próza, viccek. És mindig: „Itt rádió Böcögő!”

Két óra felé járt már éjfélután, amikor végetért a közvetítés. Az ismeretlen bemondó nem mulasztotta el figyelmeztetni a hallgatóságot, hogy gondoskodjék az antenna szabályos földeléséről, illetelmesen jóéjszákát kívánta a hölgyeknek és uraknak és elköszönt.

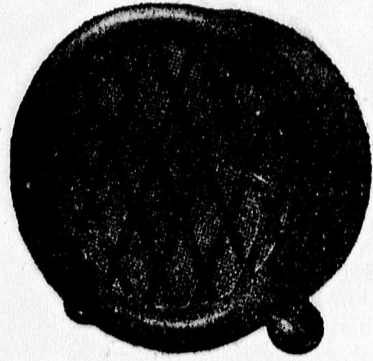
— Legközelebbi hangversenyünket saját hullámhosszunkon, a következő napok egyikén adjuk, a rendes időpontban. Ismétlem: jóéjszákát!

Frapirozva voltak, akik ezt a különös konferanszot végighallgatták, a kérdéses hullámhosszt gondosan feljegyezték s másnap természetesen alig várták, hogy eljőjön az éjfél megköszönésére a rejtélyes „Rádió Böcögő!”

Azonban hiába vártak, az éter néma maradt. Másnap is, harmadnap is. Most már érdeklődni kezdtek a környéken, vidéken, hogy voltak-e, akik szintén halották a különös koncertet. Még négy különböző rádióamatőrt sikerült felkutatni, akik véletlenségből szintén bekapcsolódtak az éjfélutáni műsorban. Egyéni nyomozás indult meg.

„Rádió Böcögő.” Böcögő nem más, mint Miskolc egyik nevezetes, országos hírvétele, amellyel azonban természetesen semmilyen nersza sincsen a titkos leadóállomásnak. Inkább valószínű, hogy az ismeretlenek éppen meglepetésüket választották a Böcögő nevet, hogy hamis nyomra tereljék az esetleges vizsgálatot.

Meg kell még jegyezni, hogy cikkünk bevezetésében említett Győr-környéki ismeretlen rádióleadóval ellentétben, ez a másik állomás teljesen kifogástalan műsört adott, amelynek egy száma ellen sem emelhet szót semilyen cenzura. Mert amíg a győri

A világmárkás TRIOTRON hangszórók

a legelismertebb gyártmányok. — 4 sarkú mágneses rendszerű, felveszi a versenyt a drága dinamikus hangszórókkal. — Triotron hangszóró dobozok s csövek elsőrendűek, a legkényesebb igényeknek is megfelelnek.

Rádió, csillár, kerékpár kedvező fizetési feltételek mellett, műszerész műhely, hő- és sárcipő javítás, kerékpár zománcozás, accumulator töltés.

„TRIOTRON“ gyártmányok egyedárusítása.

Horváth Testvérek

Főüzlet: Csapó u. 88. Fióküzlet: Ceglédi u. 11.

leadó pikáns vicceket, drasztikus adomákat, otromba pletykákat küldött világgá, addig ez az állomás, amelyről szó van, szolid, polgári, fehér műsört adott le.

Egy rádió szakember, akit ebben az ügyben megkérdeztünk, kijelentette, hogy ha a titkos állomás rendszeresen jelentkezik, akkor a hullámhossz adatának birtokában — természetesen rövidhullámú adóról lehet szó — rövidesen pontosan ki lehetne nyomozni a titkos stúdiót. Ma már olyan eljárások állnak rendelkezésre, amelyek segítségével mindenféle kalózkodó broadcastingot le lehet leplezni.

Tekintettel arra azonban, hogy bizonyos mai napig nem lehetett ebben a kérdésben megállapítani s a hajnali órák stúdióját mindössze egyetlenegy-

szer „fogták” s azóta néma csend uralkodik a kérdéses hullámhosszon, valószínűnek látszik, hogy az illetők már be is szüntették a különös leadásokat s talán csak egynéhány lelkes és naiv rádióbarát kísérlete játszódtott le azon az éjszakán, amikor tréfából és az idevonatkozó szabályok és rendeletek, sőt: büntető szankciók ismerete nélkül megrendezték az éjfélutáni koncertműsört.

Azóta semmi hír felőlük. „A nyomozás holtpontra jutott.” És már csak egészen nekikeseredett éter-detektívek ülnék a készülék mellett éjfél után, lüktető halántékkal és feszült dobhártyával, hogy nem hallják-e még egyszer a rejtélyes szózatot: „Halló, itt rádió Böcögő!”

Bérlészállítási tervek az iparban

Harminc százalékkal csökkentik a munkabért a harisnyagyárosok.

Az iparban munkabérlészállítási tendencia merült fel. Ezek a tervek különösen a textiliparban érvényesülnek. Mint egy budapesti jelentés hírül adja, a textilipar különböző ágai közül a harisnyagyárak szövetkeztek először a munkabérek leszállítására. A harisnyagyárak először kartellbe tömörültek és a kartellben határozták el, hogy az üzemműködést a munkabérek leszállításával fogják csökkenteni. A határozat meghozatalakor azzal érvelték, hogy amikor a háború után Magyarországon nagyobb arányokban megkezdtek a harisnyagyártást, a felállított új gyárak, a munkabért a német munkabérek alapján állapították meg, pedig ugyanakkor Németországban a megélhetés harminc százalékkal volt drágább, mint Magyarországon. A gyáro-

sok szerint ezt a magas munkabért nem lehet tovább érvényben tartani, mert azóta a harisnya ára tucatonként negyvenöt—negyvenhat pengőre esett le és így a mai „magas munkabérek” mellett a gyárak a nagy költség miatt csak veszteséggel tudnak dolgozni. A kartell ennek alapján harminc százalékos munkabérlészállítást határozott el és a gyárak már megkapták azt a körlevelet, amelyben felszólítják őket, hogy a munkabérlészállítást hajtsák végre. A körlevelet a Textilipari Munkaadó Szövetség küldte szíjjel. A gyárak előreláthatóan az e heti bérfizetésnél fogják a munkások tudomására adni, hogy csak harminc százalékkal leszállított bérek mellett foglalkoztatják őket.

DISZDOKTORRÁ AVATJA A KOLOZSVÁRI ROMÁN EGYTEM MÁRIA ANYAKIRÁLYNÉT.

Kolozsvár, október 15. Károly román király és édesanyja, Mária királyné, szombaton Kolozsvárra érkeznek. A hatóságok nagyszabású ünnepi fogadtatást készítenek elő számukra. — A királyné különvonatot a pályaudvaron diszszázad fogadja és a magas vendégek katonai sorfal között vonulnak be a fellebörgött városba.

A kolozsvári román egyetem hétfőn délelőtt 10 órákor, fennállásának a tizedik évfordulójára alkalmából diszülést tart, melyen Mária anyakirálynét diszdoktorrá fogják avatni.

MÓDOSÍTOTTÁK A RÁDIÓRENDELETET.

Budapest, október 15. A kereskedelmi miniszter a rádiórendelet vonatkozó szakaszát hatályon kívül helyezte és így a jövőben, azok, akik rádió-készítéssel foglalkoznak, a vevőnek kiszolgáltathatják a rádiókészüléket anélkül, hogy megkívánják a rádióengedély előzetes felmutatását.

I. b. PASZTOR GYULÁNÉ vaskereskedésében, Csapó-u. 13. sz.

Edények, konvhák, edények, konyhák, kályhák, vasárak legolcsóbban kaphatók.

Közérdekű levelek

Tiltsák le a kerékpárosokat a külsőségi utcákról.

Tisztelettel kérném alábbi soraimat becses lapjában közölni.

A Huszár Gál-utcának a város hosszas kérés után gyalogutat esztől elvezették. Ez a gyalogút elég keskenyre sikerült, amennyiben alig fér el rajta két ember egymás mellett. Az ut megépítésének a költségeit az utca lakosai fizetik. A fizetés fejében a lakosoknak azt kellene kapniuk, hogy nyugodtan járassanak az uton. Azonban ez nem így van. Ezen a „gyaloguton” nemesak gyalog járnak az emberek, hanem kerékpárral, motorkerékpárral, sőt autóval is.

Ha valaki megy ezen az uton, azt gondolja, hogy itt legalább a járművektől biztonságban van, — mint a városi gyalogjárókon. — De nem! Egyszerre kerékpár esengetését hallja a háta mögött. — Gyorsan választania kell: vagy le kell térnie a „gyalogút”-ról, vagy el kell készülnie arra, hogy neki-megy a kerékpár. Ha valaki szól a kerékpárosoknak, akkor azok még durván felelnek vissza. Így van ez este is. Némely kerékpárosnak még lámpája sincsen, s így lámpa nélkül száguld az uton. — Ugyanígy tesznek a motorkerékpárosok is. De nemesak a kerékpárosok, hanem még az autósok is kihasználják ezt a gyalogutat. — Ezek kocsijuk fél kerekével az uton mennek s csak az utolsó pillanatban térnek ki a járókelők elől. Ilyenformán a gyalogjárók testi épsége folyton veszélynek van kitéve.

Felhívom tehát az illetékesek figyelmét, hogy szigorú rendszabályokat hozzanak az autósok és kerékpárosok ellen.

Tisztelettel:

Egy Huszár Gál-utcai lakos.

—oOo—

Kérelem a Világítási Válatkhoz.

A villany ára lakásokban 20 Kw.-órátig 47 fillér, 21-től pedig 58 fillér. Most jönnek a rövid napok, tehát több villany fogyasztásra lesz szükség. Most már egyszerűbb háztartásnál is van nagyon sok helyen villanyvasaló, a mit bizony kenyérkeresethez is sokan használnak, továbbá a rádió is igen el van terjedve, ez is fogyaszt havonta 5—8 Kw.-órát, továbbá porszívó-gép is sok lakásban van, ami ismét áramot fogyaszt, úgy hogy a 20 Kw.-órát nagyon könnyen meghaladja a fogyasztás.

Fent említett okoknál fogva az volna a kérelem a Világítási Válatkhoz, hogy a 47 filléres árat 30 Kw.-órátig lenne szives megállapítani legalább is októbertől májusig.

Igen sokan dolgoznak otthon esteleken keresztül, hogy egy kis tüzelőrevalót, stb. keresni tudjanak; az éjjeli munka pedig áramot fogyaszt és így igen könnyen elfogy 20 Kw.-on felül.

Tisztelettel

Egy előfizető,

—oooOooo—

Nincs víze a vénkerti lakosságának.

Kaptuk az alábbi közérdekű levelet, melyet az illetékesek figyelmébe ajánlunk:

A Vénkertben a vízellátás terén sohasem voltak valami rózsás állapotok. Komolyabb panaszok eddig nem merültek fel, annyival is inkább, mert mindnyájan abban bizakodtunk, hogy a vénkerti lakosság is előbb-utóbb vízvezetékét kap s eddig az átmeneti időre jó lesz a közkút.

A vízvezeték építését valóban meg is kezdték, amiért hálásak vagyunk. Igen ám, de a közkút meg elromlott s most az a helyzet, hogy a Vénkert víz nélkül van. Nem is szólva arról, hogy tűzrendészeti szempontból ez az állapot tarthatatlan, rámutatunk

arra, hogy ezekben az időkben, amikor a leginkább terjed a járvány, egészséges, iható víz nélkül a vénkerti lakosság egészségügyi helyzetét sem lehet megfelelőnek mondani.

Ezzel kapcsolatban arra kérjük az illetékeseket, hogy a város esztől elvezetékj csapot alakítsák át kutnak, annyival is inkább, mert a furott kúttal úgy is sok baj van. Mivel a dolog nagyon sürgős, kérjük a város vezetőségét, hogy mielőbb tegye meg a szükséges intézkedéseket.

A levél közléséért maradtunk a Főszekesztő urnak hálás köszönettel:

Főbb vénkerti lakó.

Tiszántúli Szépművészeti Céh alakul

Mi teszi szükségessé a céh megalakulását? — Miért érdeke minden tiszántúli írónak, hírlapírónak, művésznek, sőt művészbarnak is, hogy a céhbe belépjen.

Amint már több ízben hírt adtunk róla, a tiszántúli írók, művészek és művészbarnák, debreceni központtal egyesületet alapítanak, amely egyesület hivatva lesz a tagok művészi és anyagi érdekeit felkarolni, a Tiszántúli művészi életének vérkeringését nemesak felpezsdíteni, hanem megszervezni és irányítani is.

Rá kell röviden világitanunk arra, hogy ennek az egyesületnek a megalakulása sokkal nagyobb jelentőségű, mint az első pillanatra látszik és éppen jelentősége teszi feltétlenül szükségessé.

A gazdasági krízis kétségtelenül minden foglalkozási ágban érezteti bennünk hatását, de bizonyos az, hogy a képző és szülő művészetet hiányosan foglalkozók érzik a legjobban. A nyomott, sőt legtöbbször lehetetlen anyagi helyzet nemesak a művészlélek szárnyait törli le, hanem arra kényszeríti az alkotó tehetséget, hogy erejét elaprózza és olyan műveket termeljen, amelyeket olcsóságuknál fogva könnyen el lehet helyezni. Így jut a művész az úgynevezett giccselés lejtőjére, amelyen kiszárad a lelke. A vidéki művész így tehát a tiszántúli is, még ezeket a műveket sem tudja elhelyezni, — nemhogy komoly alkotásait, mert — szervezetlen. A legjobb esetben oly vállalatok kezébe jut, amelyek munkájáért egyenesen szegényteljes honoráriumot fizetnek, de fúrge ügynökeikkel aztán nyolc-tízszerez áron varrják a jöhíszemű művészbarnák nyakába, aki azt hiszi, hogy művészi terméket vásárolt és ezzel a művészműben is segített.

Ehhez nem kell bővebb magyarázat. Nincsen nap, hogy be ne nyitna hozzánk kép-, vagy könyvgyűzőnk, aki szédítő szóradattal mondja el, hogy portékája milyen nagyszerű és a terjesztés mily nemes célt szolgál. Ha egyáltalán nem akar az áldozat aláírni, akkor azzal érvel, hogy nagy családjá van és még ma nem keresett egy fillért sem, stb. Az ily terjesztő vállalatok központjai a fővárosban vannak és a vidéki művészek a leginkább esetben juthat velük üzleti összeköttetésbe. Hallgat tehát és termel — önmagának és az ismeretlenségnek és — koplal.

A Tiszántúli Szépművészeti Céh ép-

pen az teszi nagyjelentőségűvé, miszerint ezt a lehetetlen állapotot megszüntesse. Hivatása a művészeket erős gazdasági egységbe tömöríteni és kiadványaival, felvilágosító propagandával a tiszántúli művészek termelésének igazi értékeit közvetlenül a vásárló művészbarnák kezébe juttatni. A művész is jobban jár, mert nincs kitéve annak, hogy alkotásáért kapott honoráriumának sokszorosa a gyakran illegitím közvetítő zsebébe gyarapítsa, agyvelejét és lelkét más értékesítse, viszont a vásárló is jól jár, mert ha így közvetlenül jut a művészi alkotás birtokába, akkor sokkal olcsóbb az és az érte fizetett anyagi ellenérték bizonyosan az alkotót segíti és nem a közvetítőt.

Szeretjük kulturfőleányunket hangoztatni, de sajnos, azzal senki sem törődik, hogy a magát rendszerint portáltni nem tudó, természeténél fogva érzékenyebb és így szerényebb, üzletileg becsületesebb, gyakorlatlanabb magyar, különösen vidéki művész milyen szánalmas jártékára a közvetítő kereskedelmnek. Őt a világon nem védi senki. — Meg kell tehát védenie önmagát!

Ezért egyenesen léteérdeke minden tiszántúli művészzel foglalkozó léleknek, hogy a céhbe belépjen és bekapcsolódjék abba a nemes közösségbe, amely a művészet elősdiét akarja kiirtani és közvetlen kapcsolatot fog teremteni a termelő művész és a vásárló művészbarnák közt.

De éppen ezért érdeke minden művészbarnának is, hogy a Céh tagjai sorába belépjen, mert a közvetlen kapcsolat révén módja és alkalmá nyílik, nemesak művészzel igényeinek sokkal olcsóbb kielégítése, hanem izlésének és ítélokéességének biztos fejlesztésére is.

Egészen bizonyos, hogy a Tiszántúli Szépművészeti Céh megalakulása igen sok nyomorgó művészzel termeléséből vigan élő kereskedelmi érdekelttség nemtetszésével találkozik, de a nemzet szempontjából sokkal fontosabb, hogy a termelő művészek érdekei találjanak valahol védelemben, a művészbarnák érdekeivel együtt.

A tömörülés és a szoros összefogás parancsoló szükség!

Herceg Esterházy Pál

rábaközi húsárnyarának debreceni lerakata PIAC UCCA 30. SZ.

Legkényesebb izlést kielégítő finom húsárak, felvágottak, ronlások, nyelvek, kolbászárak sajtok halak, csemegecikkék dús választéka. Prágai pácolású Esterházy gyögysonka és kötözött sonka! Kifűnő rábaközi kolbász 1 kgr. P 2.40. — Teavajak választéka 44 fillértől.

Telefonszámunk: 1—49. Telefonrendeléseket azonnal továbbítunk!

Heti műsor:

Csütörtök délután 3 órakor: Fruska Zónaelőadás.
Csütörtök este: Alvinczy huszárok. Bérletszünet. Hatodszor.
Péntek: Alvinczy huszárak. C) bérlet. Hetedszer.
Szombat: Alvinczy huszárak. Bérletszünet. Nyolcadszor.
Vasárnap délután: Pesti család. Mérsékelt helyárrakkal.
Vasárnap este: Alvinczy huszárak. Bérletszünet. Kilencedszer.

A színházi iroda hírei:

Ma szerdán délután

3 órakor rendkívül olcsó helyárrakkal kerül színpa a szenzációs sikerű

Fruska

A tegnap délutáni előadásra minden jegy elkelt. A ma délutáni előadásra a legdrágább hely 1 pengő 60 fillér. A legolcsóbb hely 30 fillér. Ha még nem látta, nézze meg, mert ha már látta, ugys megnézi még egyszer a legjobb vígjátékot, a legjobb előadást. Hívja fel rokonal, ismerősei figyelmét ezen jelentésünkre! Ezek óta a legnagyobb siker:

Alvinczy huszárak

5 előadás— 5 zsfolt ház.
3 felvonás.
5 ragyogó díszlet.
18 slágerszám.
3 órai szakadatlan kacagás.
117 vicc.

Timár Ila
Pallay Manci
Antók
Misoga
Sugár
Kormos
Dollnay
Sándor Zsuzska

MA ÉS MINDEN ESTE
A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN.

—oooOooo—

Nagy érdeklődés nyilvánul meg Szalacsy Rácz István képkiallítása iránt

Szerdán délelőtt nyílt meg a Piac uca 44. szám alatt a kiváló festőművész, Szalacsy Rácz István képkiallítása. Több, mint 60 pompás kép sorakoztatott fel a tehetséges művész, aki az elmúlt nyáron a fél országot begyalogolta s változatos és értékes kollekcióval tért haza. Az anyag nagyobb része akvarell, a kisebb rész pedig olaj. Kivétel nélkül mind művész értékű festmények.

A kiállítás első napján több, mint 100 ember tekintette meg Szalacsy Rácz István képeit, amelyek művészi értékük mellett rendkívül olcsók is. Már az első nap négy képe és 5 Ex libris kelt el, jeleül annak, hogy a közönség érdeklődése őszinte. A tárlat anyagának részletes kritikájára később még rátérünk. Csak annyit jegyzünk meg, hogy aki szépet akar látni, az feltétlenül nézze meg ennek a kiváló művészzel képkiallítását, melynek megtekintése egyéb ként is díjtalan.

A kiállítás a Nemzeti Szalomban, a Piac uca 44. szám alatt napokint délelőtt 9—1 óráig és délután 3—7 óráig van nyitva.

oooooooooooooooooooooooooooo

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészítve, — ezt megtalálja Keresztesy nri szabónál. Varga-utca 1., a Parista rendházszal szemben.

Japán ujságíró Debrecenben

Pénteken délután hat órakor a MANSz. helyiségében előadást tart. —

Szerdán délután Debrecenbe érkezett néhány napi tartózkodásra Takébanvashi Fumiko japán ujságíró, akit a külügyminisztérium megbízásából Héderváry Klára kísért magyarországi útján. A vonatnál Ollinger Béláné, a MANSz elnöknője, dr. Fráter Pálné és dr. Tokaji Oláh Béláné, valamint dr. Jós István tb. tanácsnok és dr. Oláh Béla fogadták a vendégeket, akik az Arany Bikában szálltak meg. A japán ujságíró csütörtökön megtekintte a Hortobágyot és a város nevezetességeit, az elsősorban a Déri-muzeum néprajzi

osztályát és péntek délután az Angol Királynő Bunda termét tekintte meg, ahol ebédet adnak tiszteletére.

Pénteken délután 6 órakor a japán ujságíró a MANSz Széchenyi ucca 1. szám alatti helyiségeiben igen érdekes francia előadást tart, amelyen japán nemzeti viseletben fog megjelenni. Az előadást, amelyre belépti-díjat nem szednek, Héderváry Klára urnő fogja magyarul tolmácsolni. Erre az előadásra minden érdeklődőt szívesen látnak és kéri a hölgyek és férfiak egyaránt való nagyszámú megjelenését.

A homokkerti iskolák ügye

Irta: Kövér Gyula.

Nem szívesen viszem ezt a kérdést a nyilvánosság piacára. Tanasztalatóból volt módomban megtanulni, hogy vannak bizonyos dolgok, amelyeket nem szükséges mindjárt dobra ütni, ha van rá mód és alkalom másképpen való elintézésére. Azonban a homokkerti iskolák ügye olyan stádiumba jutott, hogy önkéntelenül kíváncsokozik a fórumra.

Lássuk csak! 1903-ban nyílt meg a homokkerti iskola két tanteremmel, mindkét nembeli növendékek részére I—II. osztállyal. Ennek létszáma három évtizede. Azóta ez az iskola ugyanabban az állapotban van, mint akkor volt, vagyis annak fejlesztésére semmi sem történt. Talán a Homokkert ez idő alatt nem fejlődött, megmaradt szőlőkertnek, mint akkor volt?

A Homokkert lakossága 1903-ban háromezer lélekből állott, elölben most közel nyolcezer, de ha a körülötte levő telepek, amelyek azóta keletkeztek, lakosságát hozzávesszük, mert a telepek lakosságának gyermekei is a homokkerti iskolába járnának, ha volna hely; tízezernél több a lakosság száma, amely a homokkerti iskola felé gravitál. Tehát a lakosság szaporodása négyszeresére emelkedett, ellenben az iskola megmaradt annak, ami volt, vagyis a lélekszám emelkedésével nem tartott lépést a fejlődésben.

A Homokkert vezetősége még a háborút megelőző években kérvényezte az illetékes helyen a homokkerti iskolák fejlesztését. Akkor az volt rá a válasz, hogy szűkület, nincs messze az ispotályi és Teleki ucai iskolák, vagy pláne a Kollégium is a Homokkerthez, eljárhatnak oda iskolába a gyermekek. Még akkor nem volt olyan becses a gyermek, mint most; nem féltették úgy a gyermeknek az egészségét és testi épségét, mint most. A világháború óta becses kincs lett a gyermek, a jövő nemzedéke.

Nem szemrehányásképpen mondom, mert annak csak örülni lehet, ha az iskolákat szaporítják, az elmúlt években a Nyilastelepen és a Csapókertben 8—12 tantermes iskolák épültek, úgy hogy, ha a Máv. kolóniabeli állami iskolát is hozzávesszük, a városnak azon a részén az elemi iskoláknak tulajdonképpeni állott be. Miért kellett azon a részen annyi iskolát összehalmozni? Talán ott azon a részen sűrűbb a lakosság? Nem hisszük. De hát mi akadály volt annak, hogy a homokkerti iskolák fejlesztése elmaradjon? Nézetem szerint semmi. Valamint a nevezett helyeken meg lehetett építeni, ki lehetett

tett fejleszteni az iskolákat, azonképpen a Homokkertben is.

Valaki azonban könnyen rámondhatja a következőket: Mit beszélsz te, mit zengedezel te jermiadókat, nem lehet nektek semmi hiányotok, hiszen a Homokkert szájában — a volt cs. kir. csapatkórház épületben — amely épület elébe odaképelem a fekete-sárgára mázolt bódét és az ablakából ki néző beteg katonákat és amely épület mindenre való lett volna, csak éppen iskolának nem — 12 tanterem állami elemi iskola van.

Hát ez igaz, valamint az is igaz, hogy iskola hiányában sok homokkerti szülő kénytelen gyermekét ebbe az iskolába járattatni, de a szülők jobban szeretnék, ha bent a Homokkert területén volna megfelelő számú iskola. Ennek eklatáns bizonyítéka az, hogy a folyó tanévben mindegyik homokkerti tanító elébe 60—60-nál több növendék iratkozott be és többeket el kellett utasítani, holott törvényes létszám 40.

A kezeink között levő 644—1929. egyházigazgatási végzésben ez áll: „A miniszterium 59.491—1929. VIII. sz. a. meghozta döntését, melyben a telepek és kertsek részére 16 új elemi iskolai tantermet engedélyezett ugyan, azonban a Homokkertnek ebből nem adott, hanem csak annyit ígért meg, hogy majd később ezen kérdésrel is foglalkozni fog, ha az állami költségvetés meg fogja engedni. Azonban csak 1931 után.”

Hát bizony ez az ígéret alighanem csak ígéret marad. Ha meg gondoljuk, hogy az állami segélyek redukálása folytán a debreceni református egyház nehéz anyagi gondok közt van és hogy új iskolák építésére most gondolni alig lehet: kevés reményünk van arra, hogy a homokkerti iskola legalább is 4 osztályúvá fejlődjön. Pedig a mostani állapotban sem lehet hagyni, mert így tarthatatlan a helyzete.

A villanytelepen

elraktározott épületfának használatos 3—7 méter hosszú 600 drb ócska villamos fenyőoszlop eladó. Az eladásra kerülő oszlopok egy tételben, de esetleg kisebb tételekben is eladhatók. Írásbeli ajánlatok mindkét esetre f. hó 21-én déli 12 óráig adandók be a villanytelepen. — A beérkezett ajánlatok ugyanott déli fél 1 órakor nyilvánosan felbontatnak.

Sodrony ágvétele

„ezjobb minőségű” készí

Neumann Patentia ucca 17.

Pompásabb, mint a „Parysia”
Izgalmasabb, mint az „Itél a Dnyeszter

Olga Csehova első hangos drámája:

HAJRÁ, TROJKA!

Orosz dal
Orosz tánc
Orosz zene

Ma először.

URÁNIA.

Nagyszabású előkészületek a népszámlálásra

Filmen, rádióban fogják kioktatni a közönséget, hogy kell kitölteni a számlálólapokat.

Még ebben az évben — mint ismeretes — népszámlálás lesz. A Központi Statisztikai Hivatalban Kovács Alajos dr., a hivatal elnöke irányítása mellett az előkészületek a népszámlálásra intenzíven folynak. A statisztikai adatfelvételek az 1930 december 31-iki állapotnak megfelelően történnek és addig mindent elő kell készíteni. A számlálólapok szétküldése már november folyamán megkezdődik és ezután megindul a propagandamunka, hogy a számlálólapok helyes kitöltésére kioktatják a népet. A népszámlálás eredménye, az így nyert statisztikai adatok megbízhatósága attól függ, hogy a számlálólapot hogyan állítják ki. Hanyagságból vagy hozzá nem értés miatt szokott előfordulni, hogy a kérdésekre helytelen és a valóságnak meg nem felelő választ írnak.

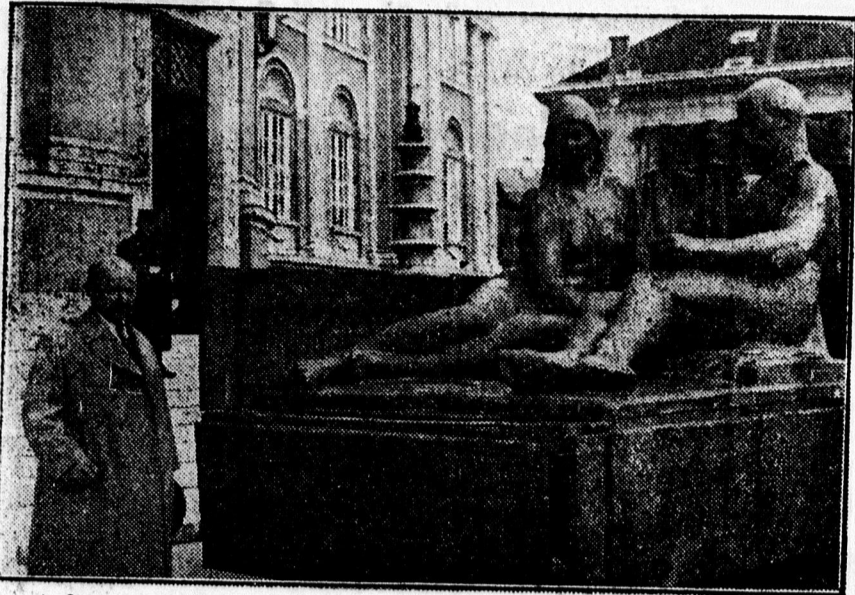
A Statisztikai Hivatal a számlálólapok helyes kitöltése érdekében ez alkalommal messzemenő felvilágosító munkát tervez. Nem elégszenek meg azzal, hogy számláló biztosoakat küldenek az országba szerteszét, akik személyesen magyarázzák a vidéki községeknek a helyes kitöltés módját és nem elégszenek meg azzal sem, hogy az újságokban magyarázó cikkek jelennek meg. A mostani népszámláláskor a legmodernebb propagandaszervezőket is igénybe akarják venni. Elsősorban a rádióra gondolnak. Előadásokat tartanak majd a stúdióban, amelyekben a népszámlálás fontosságát magyarázzák és példákat sorolnak fel a számlálólapok kitöltésének módjáról. A rádióon kívül igénybe akarják venni a mozit is. Külön propagandafilmet kívánnak készíttetni, amelyeket a népszámlálás előtt az ország összes moziiban minden előadás alkalmából bemutatnának.

A népszámlálás nemcsak nagy munkával, hanem nagy költséggel is jár. Az állam kerekén 1.8 millió pengőt áldoz a nagyfontosságú statisztikai felvételekre. Ez az összeg nem jelenti természetesen a népszámlálás összes kiadásait. Ehhez még hozzá kell számítani a községeket terhelő kiadást. Hogy a községeknek a népszámlálás mennyibe fog kerülni, azt most még nem lehet megállapítani. Kovács Alajos dr., a Központi Statisztikai Hivatal elnöke szerint a népszámlálás összes költsége három millió pengőnél többre fog rugni. Előzetes számítások szerint egy számlálólap kitöltése 15 fillérbe kerül.

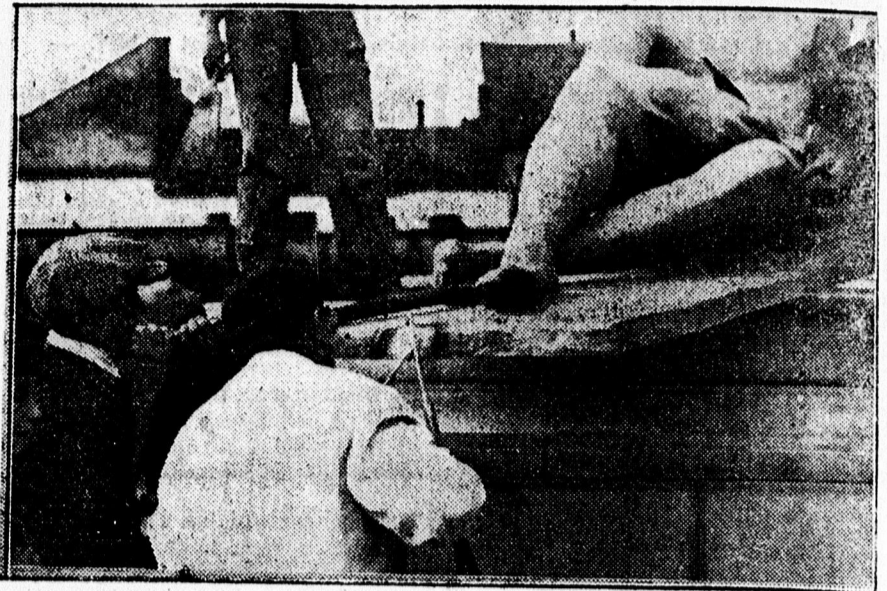
A népszámlálás ideiglenes főbb adatai előreláthatólag már márciusban közzétételnek. Ezek az adatok között nem szerepelt eddig a munkanélküliek száma. A kormány nagy súlyt helyez arra, hogy minél előbb megbízható adat álljon rendelkezésre az országban levő munkanélküliek számára. Ezért a miniszterium kívánságára e több adatok közé beveszik a munkanélküliekről szólót is, úgy hogy márciusban meg lesz állapítható a magyar munkanélküliek megbízható száma.

SZOCIALISTA ELLENES Tüntetések Lengyelországban.

Varsó, október 15. Csenstochovában tegnap este nagy tüntetést rendeztek a városi tanács ellen, amely tulajdonképp a többségében szociáldemokratákból állott. Több ezer főnyi tömeg meg akarta ostromolni a városházát, de a rendőrség szétoszlatta a tüntetőket, akik erre behatoltak a szociáldemokrata párt irodájába és rombolták. A párt helyiségben talált vörös zászlókat kivitték a piacra és magán elégették. A tüntetésnek az volt az oka, hogy a szociálistákat vádolják a Pilsudszky tábornagy ellen fegyveres támadásokkal.

A két új szobor, melyek tegnap érkeztek meg a Déri muzeumhoz.
— A szobor mellett Medgyessy szobrászművész.

Atjavították a két régi szobor sérült helyeit is.

Egy technikus utinaplójából

Irta: Piskóti Ferenc városi mérnök.

MILÁNÓI AUTÓSTRADÁK.

Az autóstradák főleg az Alpok tövében fekvő tavak melletti kiránduló helyeket kötik össze a várossal, mint Cómot, Bergámot és Aronát. Az utasok rendelkezésére álló piros autóbussok a Via-Cairóiról indulnak. Én a Milánótól 45 km-re fekvő Lágó-Cómohoz vezető utra váltottam retur jegyet 30 liráért. Az autóstradák luxus utak, tisztán az autóforgalom számára épültek. Más közlekedési eszközzel rajta haladni nem lehet. Hogy a forgalom zavartalan legyen, minden vegyes forgalmi utat és vasúttal való keresztezést kiküszöbölték. részint úgy, hogy a vegyes forgalmi utakat az autót alatt vezetik el, a vasút felett meg az autótaknak pályája vonul magas töltésbe iktatott hidon. A földmunka 10 m. széles koronával épült, általában kb. 1/2 méterrel van kiemelve a környező terepszínből, két oldali szabványos szegélyárkokkal, amelynek részében benzin, autógumi, olaj és különféle burkolat reklámok sorfala áll őrt. Az 1—1 m. széles gyönyörű gyepborítással rendbetartott padkák egyikén 1 1/2 m. magas jelzőtáblák jelölik a km. távolságokat Milánó felől. A burkolat 8 m. széles, 20 cm. vastag betonburkolat, amelyen csak keresztirányú dilatációs házagokat hagytak bitumennel kitöltve. A burkolaton keletkezett keresztirányú, de főleg hosszirányú repedéseket, amelyek még ma is meglátszanak, egyideig betonnal javították, azonban ennek körülményessége és a vele járó költségek arra az elhatározásra juttatták az ufenntartó társaságot, hogy egyszerűbb fenntartási módot válasszon. Így került a megrepedezett betonra egy bitumenes felületi kezelés, amely anyagával egyrészt rugalmasabbá teszi a rideg betonfelületet, másrészt beborítva a kijavítandó felületeket, önmagától egyszerre elvégzi a megnyílt hézagok kitöltésével a helyenkinti betonhabarccsal való javítgatás nehézkes munkáját. Ezt a felületet természetesen ahol szükség van rá, megmegtíjják, nyáron állandóan etetik zuzavékkal. Ajánlom az általunk pártolt cementmakadám burkolatok fenntartását felületi kezeléssel kipróbálni, mert szerintem tisztán csak szépészeti szempontból kifogásolható ez az eljárás. Az uttest műtárgyain, a hidakon a betonburkolatot elhagyták és helyette fakockát alkalmaztak, hogy a betonnal szembeni állandó terhelési differenciával is csökkenték a tartószerkezetek amugy is költséges méreteit. Az autót irányvonala ugyszólván teljesen egyenes, a rövid cca. 1000 m. sugaru

ív van közbeiktatva, amelynek sebességkorlátozó hatása egyáltalában nincsen. Emelkedési viszonyai elég változatosak. Vannak 6—7 százalékos emelkedők is, de ezek főleg a vasutak felletti műtárgyakra fel- és lefutó rövid szakaszok. Ebből a zlátszik, hogy amennyire lehetett takarékoskodtak a földmunkával. A forgalmas Comoi strádából ágaznak el a bergámói és aronai strádák. Privát kocsi az uton lévő vámházaknál fizetni kötelesek. A stráda comoi része felületi kezeléssel ellátott kiskocka burkolat.

A tavak melletti kiránduló helyeket az olaszok maguk részéről sokkal jobban pártolják, mint a tengerparti fürdőket és ez a különbség a külső formán is meglátszik, pl. a Lido, amely tele van idegenekkel, határozottan el van hanyagolva. Az autótak az egységes építés fenntartás és üzemvezetés tekintetében az Azienda Autonome della Stráda Egyesület fennhatósága alatt állanak. Ennek az államilag támogatott társaságnak kísérleti állomása is van, ahol az építési anyagokat állandóan vizsgálják és kísérleteket is folytatnak új útburkoló eljárások feltalálása céljából. Az egyesület jelenleg a milánó—torinói autót építését készíti elő és ennek előmunkálatait Torinó felől már folyamatban is tette.

Ezzel befejezem a Milánóban és környékén látottak beszámolását, folytatnom tovább az utamat Neuchatel, illetőleg a svájci Val-de-Traversi aszfaltbánya felé. Menetközben egyik oldalon csillog hullámaiban a legfelkapottabb olasz tó: a Lágó Maggiore, apró szigetein valóságos kis Velenecék, partmentén falvak, üdülő telepek, járó toronyórával templomaikon, a vasútvonal másik oldalán terraszosan kiképzett szőlőhegyek, nyaralókkal, melynek kertjeiben viruló egészségnek örvend a forró dél és zord észak fája: a pálma és fenyő. Közben rohanó hegyi patakok, egy-egy szakadék, majd Torrens nyiladékok felett haladunk, azután sűrűbbek lesznek az alagutak és végül is belekerülünk az olasz hegyek zónájába. A levegő még enyhe, de már érezni a havasok közelségét. Domodossalától elektromos mozdonyt kapunk és a félórás Simplon alaguton túl már svájci területen járunk. Ha visszagondolok olasz honra, fiatalos erőtlől dudadó munkás életükre, alkotó képességükre és élni akarásukra, csodálni tudom vezérüket, aki bölcs és szigorú vezetésével, fáradhatatlan energiájával fölrazott egy nemzetet, öntudatos és aranyat érő munkát facsarva ki tunya izmaikból.

Praktikus utjelző készüléket konstruált gyalogosok részére Pongrácz Vidor debreceni lakatosmester

A háboru után egyre nagyobb méreteket ölt a debreceni uccák forgalma, sőt a város legforgalmasabb utvonalan, a Piac uccán néha igazán nagyvárosi forgalom alakul ki. Autók száguldoznak egymásután, biciklisták tucat számba, falusi szekerek, teherautók jönnek-mennek. A legforgalmasabb uccakeresztezeseknél ugyancsak van dolga a rendőrnek, amikor a folyton áramló forgalmat kell irányítania.

Természetesen a megnövekedett járműforgalom mellett ugyancsak nehéz sorsa van a gyalogos embernek, aki az egyik oldalról a

dása ösztönözte Pongrácz Vidort, az ismert nevű debreceni lakatosmestert arra, hogy egy rendkívül praktikus irányjelző készüléket konstruáljon a gyalogosok számára. Az utjelző készülék tetején egy irányjelző készülék mutatja az átkelési helyet, míg az oldalán egy magyaros stílusú pajzson figyelmeztető felirások vannak, amelyeket szintén Pongrácz Vidor szövegezett. Az irányjelző oszlop egy személygyűjtő kosárral van összekombinálva és így egyúttal az átkelési szakaszok tisztaságát is szolgálja. A praktikus oszlopot Pongrácz Vidor már bemutatta a rendőrségnek és a műszaki ügyosztálynak, ahol a legteljesebb elismerésüket fejezték ki. Az irányjelző oszlop most a városháza kapuja alatt van és az illetékeseket foglalkoztatja. Mindenesetre dicséretes, hogy egy debreceni iparos milyen praktikus készüléket konstruált és nagyban segíti a város közlekedésének biztonságát, ha ilyen utjelző oszlopokat állítatnának fel a forgalmas átkelési szakaszokon.

A FRONTHARCOSOK NAGYGYŰLÉSE DEBRECENBEN.

Frontharcos bajtársainkat szeretettel értesítjük, hogy folyó hó 25-én Debrecenben egy a városi, valamint a Hajdu megyei és az ide tartozó Bihar megyei frontarcos csapatokkal nagygyűlést rendezünk, amikor is lejön országos elnökségünk vezetősége, gróf Takács Tolvay József altábornagy vezetése alatt.

Országos elnökségünk ez alkalommal fogja a Debrecenhez tartozó frontarcos csoportokat megszervezni és közli szövetségünk eddigi működésének eredményeit, valamint az ezután követendő célkitűzéseit.

Ezt közöljük előzetesen tagjainkkal, hogy dolgaikat úgy osszák be, hogy f. hó 25-én, szombaton délután 6 órától, a későbbben közzétendő részletes program szerint gyűlésünkön részt vehessenek.

A gyűlés pontos idejét, helyét, a lap hasábjain később hozzuk tudomására bajtársainknak, mert tekintettel igen nagy taglétszámunkra, olyan gyűlési helyről kell gondoskodnunk, ahol mindannyian megjelenhesünk, mert nagy fontosságot tulajdonítunk annak, hogy tagjaink személyesen láthassák és hallhassák országos vezérünket valamint vezéreink is láthassák az egyes csoportokat és azok vezetőit.

másikra akar az uttesten átkelni. A rendőrnek sokszor le kell állítania a jármű forgalmat, hogy a gyalogosok átkelhesenek a másik oldalra. A gyalogosok átkelése, de általában a debreceni közlekedés megszervezése régi problémája már a városnak és a közlekedési szabályrendelet megvalósulás előtt van. A gyalogosok átkelése külön szabályozva lesz és előreláthatólag — ami természetes is — csak kijelölt helyen lesz szabad a gyalogosoknak egyik oldalról a másikra átkelni.

Ennek a problémának a megold-

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti - október 15-én:

A Középeurópai anticyklon egyelőre még tartja magát a nyugatról jövő ciklonok támadásaival szemben. Ennek következtében a derült és száraz idő egyelőre tovább fog tartani.

A derült ég mellett az elmúlt éjjel a hőmérséklet alacsony értékre süllyedt. A talaj közelében 3 fokig, a nappali felmelegedés azonban sokkal tekintélyesebb volt a tegnapiénál: a mai maximum 19.4 volt.

A csaknem teljes szélescsend mellett a hőmérséklet ma már az esti órákban is alacsony és erősen süllyedőben van, s így ma éjjel a tegnapiénál erősebb lehülésre van kilátás.

Derült száraz idő várható gyenge talajmenti faggal, nappal tovább felmelegedés.

—oooOooo—

Olasz mérnök Debrecenben. Tegnap délelőtt a pesti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett Ottaviano Ghetti a veneziai vízművek igazgatója, Etienne d'Ambró, D. Adamóc, valamint Hoór-Tempis Mór kíséretében. Az állomáson Zöld József h. polgármester, Rimanóczy kormányfőtanácsos, Aberle főmérnök és Loránt József főtisztviselők fogadták a vendégeket, akik megtekintették az egyetemet. Debrecen város nevezetességeit, vízütelepét, a villanygyárat stb. — Ha maradj idejűk a Hortobágyra is el látogatnak.

Bérbeadják a Csónakázó-tavat. Mint ismeretes, a város a Csónakázó-tavat rendbehozatta, kútát, fűratot, amelyből azonban mint később kiderült, meglehetősen lassan folyik a víz. Emiatt most helyszíni vizsgálatot tartanak, hogy elég e a víz arra, hogy a tavat állandóan felhívítsa. Ha igen, akkor a Csónakázótóra meghirdetik bérbeadás céljából a verseny tárgyalást.

A városi erdei vasút meghosszabbítása Nyírmártonfalvára és Nyíracsadra. Nyírmártonfalva és Nyíracsad községek beadványt intéztek Debrecen városához s ebben előadják hogy a város hajlandó lenne az erdei iparvasútját a két községek meghosszabbítani, ingyen adná a szükséges területet. Sőt bizonyos anyagát adozatot is hajlandók hozni. A polgármester kedvezen fogadta a beadványt, válaszul most felszólítják a községek, nyilatkozzanak pontosan, mennyi az az adozat, mit hozni képesek. Együttel a műszaki ügyosztály hozzávetőleges költségvetést készít, hogy a vasútvonal kiépítése miibe kerülne.

X Orvosi, jogi, gazdasági és mindenemű szakkönyvek új és használt állapotban kapható: Böhm Ferenc könyvkereskedése, Ferenc József-ut 7.

Megvizsgálják lehet-e csökkenteni a közvilágítást. A legutóbbi közgyűlésen kijelentések hangzottak el arról, hogy a város közvilágítását csökkenteni kellene, hogy ezáltal is bizonyos összegek megfakarítható legyenek. Ary főszámvévo ezt a ügyet tegnap szóvátette a tanácsi értekezleten. Mivel azonban így általában bajos kimondani, hogy csökkentik a világítást, ezért vizsgálóbizottságot küldenek majd ki, amely éjszaka bejárja a várost és megállapítja, hogy mely lámpák fölöslegesek.

KLEIN MIKSA,

előbb

Ecker Klein Sugár

női divat nagyáruháza

Ferenc József ut 48.

E heti
propaganda árai:

Tiszta gyapju férfi szövet P 19.80 helyett	16.80
Tiszta gyapju kamarn P 24. helyett	18.80
Tiszta gyapju crepella minden színben P 6.20 helyett	5.30
Tiszta gyapju marocain, 140 cm. széles P 14. helyett	10.80
Tiszta gyapju angol mintás kosztüm- és kabátkelme, 140 cm. széles P 16.80 helyett	13.50
Mintás ruha tweedek P 4.20 helyett	3.55
Tiszta gyapju sima cord bársony P 3.90 helyett	3.30
Tiszta gyapju mintás cord bársony P 4.20 helyett	3.40
Tiszta gyapju köpper bársony P 7.20 helyett	6.80
Tiszta gyapju, pyama bársony minden színben P 6.80 helyett	5.60
Szintartó tenisz flanelok	0.82
Szintartó francia ruha flanelok P 1.90 helyett	1.60
Ágynemű ehfonok és vásznak	0.88-tól
Tiszta gyapju pulloverek, oroszok és mellények	15.80-tól
Tiszta gyapju harisnya Ia. P 3.60 helyett	2.80
Szintartó meleg-harisnya P 2.10 helyett	1.82
Szintartó meleg harisnya P 1.55 helyett	1.28
Mosó selyem harisnyi Ia. P 4.10 helyett	3.35
Mosó selyem harisnya P 3.50 helyett	2.28
Selyem nadrág minden színben P 2.80 helyett	2.28
Crep satin minden színben	5.30

Nem selejtes, vagy visszamaradt, divatból kiment cikkek, hanem frissen érkezett, divatos, a legkényesebb-izlést is kelégitő elsőrendű minőségű árak kerülnek propaganda árusításra.

Saját érdekeit szolgálja, ha igyekszik ezen páratlan alkalmat kihasználni, most jóminőségű árut a legolcsóbb árban szerezhethet be.

— Eszperantó tanfolyam. Folyó hó 21-én, kedden este 7 órakor eszperantó tanfolyam kezdődik a Homokerti Ref. Olvasó Egylet helyiségében. Aki ezt a dallamos, könnyen elsajátítható világnyelvet két hónap

alatt meg akarja tanulni, jelentkezzen a fenti helyen és időben. A tanfolyam teljesen ingyenes, csupán világitási és takarítási díj címen kell minimális összeget fizetni. Füzetet, ceruzát mindenki hozzon magával.

LEENDŐ ANYÁKNAK

kellő figyelmet kell fordítani arra hogy hémüködésük rendben legyen ez pedig a természetes Ferenc József keserűvíz használata által érhető el. Nőgyógyászati klinikák vezetői egyhangúan dícsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és faszertüzetekben kapható.

— GAYNE EDY „Favasz” című nagysikerű aratótt verseskötetének második kiadása megjelent. Kapható minden könyvkereskedésben és szerzőnél. Simónffy Béca 2. sz. szám alatt elektrotechnikai üzletben. A szépívűteli könyv ára 2 pengő.

— Szabad a színház lépcsőcsorvokában dohányozni. A hivősebb idő beálltára tekintettel a polgármester megengedte a Csokonai Színház előcsarnokában a dohányzást, az egész színpad tartamára.

— Megnémult a törökök legnagyobb költője, Törökország legnagyobb élő költője, Abdul Hamid bej megnémult. A 70 éves költő, aki nem régen vett feleségül egy fiatal belgye leányt, agyvérzést kapott és ennek következtében elvesztette beszédképességét. Őt tartják ma a törökök nemzeti költőjüknél; ő volt az, aki megreformálta a török költészetet szaktított a régi arab hatások alatt álló udvari költészet merev formáival, egyszerű, közvetlen, népszerűen írta verseit. Kemal bésa most intézkedett, hogy a megnémult nagy költő állami kegydíjat kapjon.

X. Eszköppenyek, Lodenkabátok, bőrkabátok, tornacipők, jutányos árban szerzhethők be Antalfy sportüzletében, Varga ucca 1. szám.

— Ingyenes patkólókovács tanfolyam. Amint lapunk hasábjain már többször is közöltük, a m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandárparancsnokság rendezésében ismét megnyílik a patkólókovács tanfolyam tekintettel arra, hogy a múltban rendezett tanfolyamok nagy látogatottságnak örvendtek, ami érthető is, miután a tanfolyamokon eddig résztvevő kovácsmesterek és segédek a gyakorlati életben annak rendkívül nagy hasznát vették. A tanfolyam 6. évi november hó elején nyílik meg hat hónapon keresztül, minden vasár és ünneppnapon, — kivéve karácsony húsvét vasárnapját és újév napját — reggel hét órától, délután egy óráig tartana. A tanfolyamon való részvétel teljesen díjtalan s azon önként jelentkező helybeli, vagy Debrecenkörnyéki keről való kovácsiparosok és segédek vehetnek részt. Az Ipartestület ezúton is felhívja a kovácsiparosokat és segédek a tanfolyamon való részvételére, miután az rájuk nézve boldogulásuk szempontjából, — rendkívül nagy fontossággal bírnak. A tanfolyamra már tekintélyes számban jelentkeztek. Jelentkezni lehet a debreceni Ipartestületnél is, személyesen, vagy pedig írásban.

— Planirozzák a Dobozi-temetőt. A meglehetősen súlyosnak látszó től előtt dr. Vásáry István polgármester a város területén minden lehető munkát elvégeztet, illetőleg összeírta, hogy szükség esetén minden munka rendelkezésre álljon. Így többek között a Dobozi-temetőnél bizonyos planirozási munkák vannak egyrészt a bérház háttamögött, másrészt a Kosuth uccai temető mellett. Ilyen természetű munkára 2800 pengő rendelkezésre áll, mely azonban természetesen nem elég. Megállapítják, hogy mennyi pénz szükséges még az itten planirozás elvégzéséhez, ha a fedezet előtudják teremteni, akkor dr. Vásáry István polgármester saját hátszobájában elrendeli a munkát, min amely az inségakció egyik tényszerű lesz.

Anyakönyvi hírek

Házasság: Horovics Sándor— Ehrenfeld Ilona.

Születések: Matkó János gazdálkodó, leány Jolán. — Nagy Lajos kondás, fiú Imre. — Nagy Ernő lakatos, leány Mária. — Szabó József béres, fiú József.

Halálozások: özv. Szilágyi Gáborné (ref. 49 éves, Olajút 24. szám. Veres János gk. 2 hónapos, Pandur uca 17. Kiss Ilona ref. egy napos, Kondoros 117. szám. — Brüll Ella izr. 17 éves, Mester uca 48. szám. — Szász János rk. 62 éves, Poroszló. — özv. Korcsolyai Kálmán ág. ev. 75 éves, Szél uca 2. szám.

—oooOooo—

— Megjavitják a szegényház élelmezését. A szegényházi élelmezést a város megakarja javíttatni. Megfelelő mennyiségű tejet és tojást fognak adni az ellátottaknak. Most már megfelelő tyúkállomány van a szegényháznak, így a tojás beszerzése nem kerül pénzbe, a népjóléti hivatal viszont a tejjelátás céljából négy tehén vásárlására tesz előterjesztést. A polgármester ezt a javaslatot nem fogadta el, mert azon a véleményen van, hogy a tej ma bekerülési áron sem adható el, így tehát olcsóbb, ha vétel útján biztosítják a tejszükségletet. Az étkezés megjavítása naponta 6 fillérrel drágítja egy-egy szegény ellátását.

Z Ez évben az utolsó szüreti táncmulatság a Korona díszteremben, f. hó 18-án, szombaton. Belépőjegy 1.20 pengő, vigalmiadóval együtt. Tisztelettel Schaff ténctanárr.

X Olvasókörök és könyvtárak. Évi könyveszerzése most van folyamatban. Ajánlom dúsán felszerelt könyvtárakat. Új és antikvarice is, igen előnyös fizetési feltételekkel. Antalffy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga uca sarok. Telefon 612. sz.

— **Gazdag változatos tartalommal** jelent meg a „Társadalmi Figyelő” új száma. Nemo, Károli és Kiss István regényciklusainak folytatása, Ceglédi Tehetlenség és Holnap nagy beszédem lesz befejező része. Debreceni írástudók, Inkognitó, Parvus, Chic, stb., összes munkatársak írásaival. — Kiss István Tiszántúli skiccek és debreceni változatok, rovatok, gazdag mellékletek, változó rovatok é regénytár. Egyes szám ára egy pengő.

— **Kijavitják a vásártéri korlátokat és telefont szerelnék föl.** A vásártéri korlátok igen rozoga állapotban vannak. A legszükségesebb hiányok pótlása hatszáz pengőbe került. Dr. Vass István polgármester Vass főjegyző előterjesztésére elrendelte a korlátok kijavitását, mivel 740 pengő fedezet rendelkezésre áll. Ugyanakkor előterjesztést tett Vass Károly az iránt is, hogy mivel a lovak megkötésére nincsenek kellő oszlopok és így gyakran szerencsétlenségek történnek lórugások folytán, ezért gyakran szükséges volna a mentőket sürgősen értesíthetni. Telefon azonban a közelben nincsen, ezért felhatalmazást kér, hogy a vásártéren telefont szereltesenek fel. A vásártér karbantartására szükséges összeg felül még erre a célra marad fedezet is. A telefont valószínűleg felszerelik, amennyiben a későbbi fenntartási költséget a beszélgetési díjakból fedezni lehet.

X Kettő szoba, konyha, szép udvari lakás, kiadó, november elsejére. Kút uca 24. szám.

X A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya fényképkiallítása 1930 november hó 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 díj futott be a városoktól, kívánatra a kiállításra kölesön keretek. Bővebb felvilágosítással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgál. Teljesen különálló más kiállítástól. Amatőröknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény, a keretekből.

Fotóműhelyemet

az általános bizalom tette nagygyá. Nemcsak az árakkal, hanem tökéletes művészi munkával is vezetek. Tegyen próbarendelést. Önt is meggyőzőm

Berzéki

fotóciókkek, képkeretek albumkülönlegességek Piac u. 38. az udvarban

Köteles-e a fatermelő Debrecen szénnel tüzelni

A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a városok és községek a tél folyamán magyar szénrel tartoznak tüten. Debrecen városa felírt a miniszterhez és kifejtette, hogy mivel saját erdeje van, tekintsen el a miniszter attól, hogy készpénzért szénrel vásároljon a város, hanem a maga termelte fával fűthessen. A miniszter most válaszol a felírtakra és ismételtelen közli, hogy szénrel kell tüten a városi hivatalokat. Megírja, hogy a hazai szénből 80, a fából pedig 115 fillérért állítható elő 1000 kalória, tehát a szén még így is olcsóbb.

A tanácsi értekezleten természetesen élénk vita fejlődött ki a helyzet miatt s felvetették azt a kéré-

dést, vajjon egyáltalán van-e joga a kereskedelemügyi miniszternek előírni, hogy mivel fűtsön a város. A polgármesternek az volt a véleménye, hogy erről előbb törvényt kellene hozni.

— Ez éppen olyan eset — mondta Zöld polgármesterhelyettes, mintha a debreceni gazdáknak, akik buzát termesztenek, azt mondanák, hogy csak krumplit szabad enni.

Dr. Vásáry polgármester elrendelte, hogy mindenesetre számszerűsítsék ki itt is, hogy milyen a kalória viszony a magyar szén és a fa között és azután az egész ügyet a jogügyi és pénzügyi bizottság elé terjesztik, hogy mondjanak véleményyt, hogy mit tegyen a város.

— **Genfi cég propagandája Debrecenről.** Egy genfi cég szép ismertető füzetet küldött Debrecennek, amelyben Sopronról, Pécsről, Szegedről és Debrecen városáról akar ismertetőt közölni. Ezeknek a városoknak az építészeti monográfiáját közölné és ebből a célból anyagi és erkölcsi támogatást kért. A fizet valóban nagyon szép, tetszett is a polgármesternek és a tanács tagjainak, ezért felszólítják a céget, hogy írja meg, mit igényel a közlésért, majd csak azután határoznak, hogy Debrecen részt vesz vagy nem, az akcióban. Az ismertetés több nyelven jelennek meg.

— **Kilenc sikertelen öngyilkossági kísérlete után véglegyengülésben meghalt.** A 84 esztendő, szentesi, Török János földműves a múlt szeptember óta havonta átlag kétszer-háromszor kísérelt meg öngyilkosságot. Már nyolc alkalommal felakasztotta magát, de mindig idejében észrevették. Néhány héttel ezelőtt újabb öngyilkossági kísérletet követett el: mellbeszurta magát. Az idős embert ekkor bevitték a szentesi kórházba, ahol meggyógyították és néhány nappal ezelőtt hazavitték lakására. Az öreg Török János, aki olyan gyakran akart megválni az élettől, de akinek öngyilkossági kísérletei nem sikerültek, tegnap délután lakásán meghalt. Az orvosi megállapítás szerint, halálát agkori véglegyengülés okozta.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** esztörtökön délután 5 órakor, a kath. reálgimnázium tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezennel hívja meg az elnökség. Tekintettel a fontos tárgysorozatra, az egyesület nem választmányi tagjait is szívesen látják.

— **Megint két hónap a 32-es baka miatt.** A rimaszombati törvényszék most foglalkozott Hlozek János rimaszombati vállalkozó ügyével, akit azzal vádoltak, hogy a „32-es baka vagyok én” kezdetű katona-nótát énekelte. A vádlott azt vallotta, miszerint csak hegedülte a nótát, de a feljelentést tevő detektív állította, hogy énekelte. A bíróság Hlozeket két hónapi fogságra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Apása nevét hamisította a váltóra** Magánokirathamisítás büntetével vádolva került tegnap a debreceni törvényszék elé Rácz János hajdúdorogi földműves. Rácz a múlt év őszén fagykárkölesont vett fel H-Dorogi Takarékpénztárban és a fedezeti váltó alá odahamisította apósának: Moldován Andrásnak a nevét. Bár a 800 pengős kölesont később visszafizette, a hamisítás csak kiderült és Rácz ellen megindult a bünvádi eljárás. A tegnapi tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy apása felhatalmazta nevének aláírására, de Moldován ezt a védekezést megcáfolta. A bíróság nem hozott ítéletet, hanem a vonatkozó iratok beszerzése végett a főtárgyalást elnapolta.

— **Járdát kapnak a Kincseshegyiek.** A Kincseshegyi uccákról számos aláírással beadvány érkezett a polgármesterhez, amelyben azt kérik, hogy lássák el járdával az utakat. A munka 4600 pengőbe kerül. A parcellázási szerződés értelmében az útburkolási költséget teljesen a lakosok fizetik. A város kétévi részletfizetésre megcsináltja a járdákat és az 1931. évi burkolási program összeállításánál a Kincseshegyiek kérelmét már figyelembe is veszik.

3 vezető márka:

**KALOR
NERO
PERPETUM**

folyton égő kályha

Főlerakat:

Sesztina Lajos

DEBRECEN

Fehértói Dániel

Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetési:

özv. Korcsolyai Kálmáné szül. Tomasovszky Mária, életének 76-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16 napján, délután négy órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából, az evangélikus egyház szertartás szerint tartandó ima után a Szent Anna uccai temetőbe

—oooOooo—

— **II. Széll István 35 éves írói jubileuma.** Szép írói sikerekre tekintethet vissza ifj. Széll István, aki most érte el írói működésének 35 éves évfordulóját. Harmincöt évvel ezelőtt jelent meg első verse a „Debreceni Ellenőr”-ben, akkori tekintélyes napilapban. Azóta Széll Istvánnak rengeteg elbeszélése, verse, humoros írása jelent meg. Nagy mester volt különösen a humor terén. Többször szerkesztett vicclapot is és az általa írt „vicclap-alakok” sok mosolyt fakasztottak. Verbelt tehetséget árultak el írásai és hogy mostanában ritkábban jelenik meg neve a közönség előtt, annak betegsége az oka. Harmincöt éves írói jubileuma is a betegágyban éri; mindazonáltal tisztelői és jóbarátai felkeresik gratulációikkal.

— **Ismeretterjesztő előadások a Munkás Otthonban.** A debreceni munkás-szakszervezetek folyó évi október hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor, a Munkás Otthon nagytermében ismeretterjesztő előadást rendeznek, a következők műsorral: 1. Várnai Zseni: Bántanak, anyám. Szavalja Dobos Mária. 2. Boszorkánykonyha. Társadalomtudományi előadás. Előadó Nánai Béla tanár. 3. Csellószó. Előadja Sipos László. 4. Két pesti nadrag. Párjelenet. Előadják: Holló Mancsi és Juhos Mancsi. 5. Kuplák. Előadja Végh Lajos. 6. Tánctűz. Előadja: Geng György és Végh Lajos. 7. Horgászás. Tréfa egy felvonásban. Belépődíj nincs. — Idényjegyek még válthatók.

— **Tanfolyamok a fa- és fémipari szakiskolában.** A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában folyó évi október hó 13-án elektromos előkészítő tanfolyam nyílik meg. A tanfolyam bevezető része a később tartandó eke-tractor, szerelő és elektromos gépkezelő tanfolyamok. A tanfolyam tartama 8 hét; előadások hetenként 3-szor. — este 6-9 óráig. Gyakorlatok vasárnap délelőtt tartanak. Beiratkozhatnak azok, akik 18. életévüket betöltötték és egy évi fémipari műhelyi gyakorlatot tudnak igazolni. Tandíj 37.30 P., mely összeg két részletben is fizethető. — Ugyanek a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában stabil gőzkazán-fűtő tanfolyam nyílik meg folyó évi október 13-án. A tanfolyam tartama 6 hét; előadások este 6-9 óráig; gyakorlatok vasárnap délelőtt. Tandíj 18.30 P., vizgadíj 7.20 P. Felvehető minden 18. életévét betöltött egyén. Jelentkezni lehet délelőtt 10-11-ig és délután 3-5-ig az igazgatónál (Debrecen. Széchenyi u. 2.).

X Ötven fillér a Pajz bűnei könyvtárának első képes-meséskönyve, mely a „Debrecen” szerkesztőségében és kiadóhivatalában kapható.

X Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya fényképkiallítása 1930 november 15-én, melyre bárki jelentkezhet, eddig 26 díj futott be a városoktól, kívánatra a kiállításra kölesön keretek, bővebb felvilágosítással kizárólag Berzéki Sándor és Springer József fotóüzlete szolgál. Teljesen különálló más kiállítástól. Amatőröknek olcsó árak, turista tagoknak engedmény, a keretekből.

KINCSEK

Lombkorona a fák éke; Rózsafé a blimbó. Kint a puszlán a juhásznak Mindene a fillinkó.

Hát én nékem van-e kincsem? ... Mit nem adnék cserébe ... Van! És hosszan belenéztek. Szép hitvesem szemébe.

Debrecen 1930., X. 10.

Deák István m. kir. áll. rendőr.

—oooOooo—

A XI. DALOSKERÜLET KARNAGYI ÉRTEKEZLETE ÉS MŰVÉSZI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE.

A napokban tartotta XI. daloskerület karnagyi értekezletét, melyet egybekötött a művészi bizottság hivatalos megalakulásával. Helyből és vidékről számarosan jelentek meg. A megjelentek Sümeghy József ker. főtitkár üdvözölte s egyben kimentette a szorgalmas ü. v. elnököt dr. Benyó Géza vm. főügyészt. Rövidesen szólt a művészi bizottság és karnagyi értekezlet fontosságát s egyben javasolta, hogy a művészi bizottság elnökévé válassza meg P. Nagy Zoltán városi zeneiskolai igazgatót, kit művészi tudása és a dalosügy terén szerzett eddigi érdemei egyaránt hivatottá tesznek erre. Az értekezlet egyhangú sikeresedéssel fogadta ez indítványt. A főtitkár fel is kérte hogy az értekezletet már vezesse is le. P. Nagy Zoltán köszönte az osztatlanul megnyilvánult bizalmat.

Az előadói tisztelet Forray István kerületi karnagy töltötte be. Igen értékes, mélyen járó tanulmányban kifejtette, hogy a kerület elsősorban tartson karnagyképző tanfolyamot, mert nélkül a vidéken, különösen a falvakban egészséges dalos élet nem indulhat meg. Ezután előterjesztést tett a különféle ünnepélyes alkalmakkor előadandó összkarokra nézve. Előadásában kiterjeszkedett a jövő esztendőben esedékes kerületi dalosversenyre is. Az előadást élénk vita követte, amelyben a karnagvok igen fontos és egészséges javaslatokkal álltak elő. Határozatla ment, hogy az ünnepélyes alkalmakkor kötelező összkarokat elkészítteti a kerület és méltányos árért bocsátja a taggyesületek rendelkezésére.

A kerületi verseny helyére nézve is megállapodott az értekezlet, ez azonban csak a kerületi közgyűlés határozata után lesz jogerős. — Az értekezlet ezután több aktuális daloskérdést tárgyalt le. — Majd P. Nagy Zoltán elnök megköszönve, főként a vidékiek megjelenését, az értekezlet véget ért.

—oooOooo—

Ujabb rablótámadás a fogarasi országúton. Brassó és Fogaras környékét az utóbbi időben állandó rablótámadások veszélyeztetik. Tegnap két rabló megállította Mayer György fogarasi kereskedő kocsiját. A kereskedő a lovak közé vágott és menekülni akart, a rablók azonban utánalóttek és arcán súlyosan megsebesítették. A rablók utólérték, teljesen kifosztották és az útszélen hagyták. A járőrök akadályt állítottak fel, akik közbéba szállították.

A világhírű

Mercedes-Benz

személy és teherautók és a M. kir. áll. Vas-, Acél- és Gépgyárak által gyártott, tehát

magyar gyártmányu MÁVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók vezérképviselete és eladási központja:

MERCEDES-BENZ AUTOMOBIL RT. Budapest, IV., Váci-utca 24. Körzetképviselet: Révész Imre Debrecen, Hunyadi-utca 21. sz.

Gondatlansággért elítélt a debreceni törvényszék egy anyát

A levesestálba esett a gyermeke

Gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva került tegnap a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa elé Vincze Lajosné, vámpóspérsi asszony. A vádirat szerint az asszony gondatlanságával három éves, Julis nevű leányának a halálát okozta. A múlt év december 13-án ugyanis Vinczené lovest főzött egy nagy fazékban és kihűlés végett a földre helyezte a kondért. Nem vette észre, hogy kis leánya arra jön és miután a gyermek sem ügyelt a fazékra, megbotlott és keresztülesett rajta. A forró gőz megégte a gyermek testét, aki pár nap múlva a debreceni klinikán meghalt.

A tegnapi főtárgyaláson a vádlott asszony azzal védekezett, hogy megszokásból tette le a fazekat a földre, nem gondolt arra, hogy ebből ilyen nagy szerencsétlenség lesz. Az orvos szakértői vélemény szerint a gyermek halálát nem az égési sebek okozták, hanem lappangó diftéria következtében beállott szívbénulás. A törvényszék Vincze Lajosné gondatlanságát megállapította és 40 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását a bíróság 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletben a felek megnyugodtak; így az jogerőre emelkedett.

A TEXTILGYÁR ÜZEMVEZETŐJE SAJTÓPERT INDITOTT A „DEBRECENI ÚJSÁG” MUNKATARSÁNAK ELLEN.

Ez év február 26-án „Csehek Magyarországon” címen egy cikk jelent meg a „Debreceni Újság—Hajdúföld” című debreceni napilapban. A cikk írója meglehetősen éles hangon bírálta Schnéweisz Ferencnek, a Debreceni Első Textilgyár üzemvezetőjének működését, rámutatott arra, hogy az üzemvezető nem magyar erzelmi ember, brutálisan bánik alárendeltekkel és hogy a munkásokat durván szidalmazza.

Schnéweisz Ferenc sajtópert indított a cikk szerzője ellen. — Így került tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa elé — Marschalkó Lajos hírlapíró. — A vádlott azzal védekezett, hogy a cikket közérdekből írta és kérte a valódiság bizonyításának elrendelését. — A főmagánvádló képviselője nem ellenezte a bizonyítást, sőt ellenbizonyítást ajánlott fel.

A törvényszék végzésében elrendelte a valódiság bizonyítását. A következő tárgyalásra több mint két tucat tanút idéz meg a bíróság, egyben elrendelte több irat beszerzését. — Az új tárgyalás határnapja még nincsen kitűzve.

Boross Ferenc író vasárnap, — folyó hó 12-én, délután öt órakor tartja előadását az új olasz irodalomról, a magántiszviselők egyesületében Thaly Kálmán ucca 14. szám Belépődíj nincs. Érdeklődőket szívesen lát a Rendezőség.

EZÜSTLAKODALOM.

Bensőségesen szép családi ünnepet ültek tegnap este Govrik Miklós, városi vámfelügyelő családjában. Kiterjedt rokonság és jóbarátok körében tartotta meg Govrik Miklós ezüstlakodalmát, feleségével, Konrád Mária, református tanítónővel.

A családi ünnepség Govrik házánál, a Nagyvárad ucca 14. szám alatt folyt le. A rokonok és ismerősök előtt Molnár Ferenc lelkész hirdette az Igét és megáldotta az ezüstlakodalmat. Ugyancsak ő adta át nekik az újszövetséget és a nagyszámú rokonság alkalmi gyűrűjét is.

Az egyházi szertartást barátságos vacsora követte, amelyen felköszöntők hangzottak el. Az estöt dr. Balla Bertalan tanácsnok mondotta, ki szép beszéddel üdvözölte a házaspárt.

X Megjelent Palj bácsi könyvtárának első száma. 50 fillérért a kiadóhivatalban kapható

Garázda legények taglóval leütöttek egy esendőrt. Kistelken tegnap este két legényesapat között véres verekedés játszódott le. A verekedő legények közelében ment el egy szabadnapos esendőrtiszthelvettes, aki megakart akadályozni a verekedést. — Amikor a legények látták, hogy a esendőrt beleavatkozik a verekedésbe, ellene fordultak. Két legény elszaladt és taglókkal tért vissza, amelyekkel a esendőrtiszthelvettest leütöttek. — A esendőrt súlyos sérüléseivel még az éjjel beszállították a szegedi sebészeti klinikára. Életbenmaradásához kevés a remény. A nyomozás megállapította hogy a esendőrt Virág István és Bozsó József huszonnégy éves, mérsároszegediek ülték le. Mindkettőt letartóztatták és behívték a szegedi kir. ügyészség fogházába.

Gyászrovat

Komádi Gábor Máv. altiszt, 47 éves korában elhunyt. Temetése okt. hó 16-án, délután négy órakor lesz a Tőcőkert, Nemes ucca 5. számú háztól, a református egyház szertartása szerint, a Hatvan uccai temetőbe. Gyászolják: Felesége, édesanyja, anyósa és leánya Jolánka, vőlegényével Pávay Istvánnal és közeli s távoli rokonai. — A temetést Gebauer Ien vállalata rendezi.

A legelősebb butort is felelősséggel adja a Fajpar.

A temetésen vallotta be, hogy meggyilkolta apósát. Mint nagykanizsai ról jelentik, négy nappal ezelőtt pacsai szőlőkben holtan találták meg Turboly József 71 esztendőes gazdát. Turboly haláláról Kovács Kálmán, gazdálkodó veje értesítette a csendőröket, akik azonnal kiszállították a szőlőbe, ahol az egyik présház mellett ott feküdt holtan Turboly József. A csendőrök elsőnek Kovácsot hallgatták ki. A fiatal gazda azt adta elő hogy szerencsétlenség történt az apósával, egy vasgerenda zuhant a fejére s így halt meg. Kovácsot a csendőrség őrizetbe vette, mert a nyomozás során olyan adatok merültek fel, hogy az apósát ő ölte meg. Közben a vizsgálóbíró útastására felbontolták Turboly holttestét s a boncolás megállapította, hogy az idős gazdát

Butort bizalommal a Fajpar nál vásárolhat.

A Fajpar butortizlete a Rákosi Jenő-utca 4. sz. alatt van, — volt Király-utca.

megölték. Vasárnap temették el nagy részvét mellett Turboly Józsefet. A temetésre a csendőrök kikísérték Kovácsot is. A temetés után Kovács könyves szemekkel mondotta a csendőröknek, hogy vallomást akar tenni. Vallomásaiban ezután beismerte, hogy borozgatás közben összeveszett apósával s egy törkölylőrő sulvokkal agyonverte. Kovácsot a temetés után beismerő vallomása alapján letartóztatták és ma bevitték a nagykanizsai ügyészség fogházába.

Hálók, ebédlők, uriszobák, a legelőnyösebben a Fajparnál.

A legelegánsabb toilett sem érvényesül, ha nincs alatta egy kitűnő fűző, amely az alakot a divatos ruhához előkészíti. Ezért célszerű csak kipróbált müteremben fűzőt rendelni, amelynek kipróbált tökéletes szabása van, mint a Goldstein Karolin cégnek, Miklós u. 5.

Mindenkire

nézve, akinek nincs bevezetve a házába a vízvezeték

kötelező

a saját érdekében, hogy Falóp Miklós bádigos és

vízvezeték

szerező mestertől, Debrecen, Csapó-utca 3. Telefon 917. Ajánlatot kérjen.

Költségtérítés díjtalan.

Szép jó OICSC KEZTYÜK csak Schönmei Debrecen, Fiac-u. 14. (Csapó-u. sarok)

Csak egy mosolyt

— És ha kosarat adok, csak-
ngyan öngyilkos lesz?
— Föltétlenül! Hasonló esetben
mindig így szoktam cselekedni.

— Instállok doktor ur, tessén
már jönni a gazdámhoz. Már egy
óra hosszat várok itt a lovakkal.

— Réér a maga gazdája, János.
Nem olyan nagyon beteg.

— Nem is a gazdámot bánom én,
hanem a szegény lovakat.

János még az ágyban sem veszi
a nagy, csontkeretes pápaszemét.
Gyakran így alszik el.

— Miért alszol szemüveggel? —
Érdekte tőle egyszer Róza, a felesé-
ge.

— Tudod, hogy rövidlátó va-
gyok. — morgott János. — Ha
nincs rajtam a szemüvegem, nem
látom mit álmodom.

— Látod ezt a fiatalembert? Ez
a legnehezebb ember, akit ismer-
lek. *Hat nyelvet beszél és süket-
néma.*

— Miért verted meg a felesé-
gedet?

— Azt mondta, hogy kövér disz-
zó vagyok.

— Azért nem kellett volna meg-
cerned. Inkább fogyasztókurát
használjál.

Tanító: Mondd meg fiacska-
m, mi van a katonának az oldalán?
Gyerek: Egy szakácsnő!
—oooOooo—

— **Ingyen kelengye minden bécsi
újszülöttnék.** Az Újságkiadó tiszt-
viselői klubhelyiségében Raymund A.
Czech, az osztrák idegenforgalmi
iroda megbízásából érdekes vetített-
képes előadást tartott tegnap este
Ausztriáról és az ismeretlen Bécsről.
Ausztriáról és az ismeretlen Bécsről.
Az osztrák idegen forgalom újabb
az eszperantó nyelv elterjedését is
felhasználja idegenforgalmi propagan-
dára és eszperantó nyelvű prospektus
kiadásán kívül előadókat küld ki
külföldre, akik az eszperantó szerve-
zetek által rendeznek előadásokat
Ausztriáról. Így a tavasszal Bécs vá-
ros egy főtisztviselője az északi ál-
lamokban, most pedig Czech a dunai
országokban tart körutazást az esz-
perantó egyeteket által. Budapesten a
Magyar Országos Eszperantó Egye-
sület nevében Patai Samu dr. üdvö-
szölte. Czech végigvezette a hallgató-
ságot Voralbergől az osztrák tarto-
mányokon keresztül Bécsig és külön-
ösen érdeks volt, az amit az új mo-
dern Bécsről mutatott be. A külön-
böző modern stílusú hatalmas városi
kőházak képe, melyek új város-
részeket alkotnak és némelyikében
kétszáz ezer lakó is talált helyet, nagy
hatást gyakoroltak. Csak három érde-
kes adatot említettünk fel Czech előadá-
sából, mely bennünket is érdekelhet:
Bécs nem fürdőváros, mégis negy-
ven fürdője van, köztük a világ leg-
modernebb fürdő palotái éppen a
munkásnegyedekben és 23 fürdő —
ingyen — gyermekek részére. Minden
újszülött Bécsben a polgármesteri hí-
vataltól egy évre való kelengyét kap
ajándékba, bármilyen családban is
született és végül a bécsi iskolás gyer-
mekek szüleinek nincsenek gondjaik,
honnan veszik a pénzt az iskola-
szerekhez és könyvekhez, mert mind-
ott, ahol az eszperantót tanítják hí-
vatalosan, az eszperantó könyveket is
ingyen adja a város minden bécsi is-
kolás gyermeknek. Az előadást nagy
tetszéssel fogadta a közönség és külön
megemlítenő, hogy egyúttal az esz-
perantó nyelv gyakorlati erőpróbája
is sikerült, mert azonnal folvékonvan
magyarra tolmácsolták Czech érdekes
szavait. A legközelebbi előadást Pécs
városában tartja meg.

— Nem szabad a tót himnuszt
énekelni. Páratlan bünper foglalkoz-
tatta a trencsényi kerületi bíróságot.
Három terecsenteplaci asszony állott
a bíróság előtt, akik a templomban a
tót himnuszt énekelték s a bíróság fe-
jenként négyszáz korona pénzbírság-
gal sújtotta a lelkes szlovák asszonyo-
kat.

— **Tűz a Pesti Hírlap nyomdájában.**
Budapestről jelentik: A Pesti Hírlap
nyomdájában tűz ütött ki. Az egyik
festéktartály kigyulladt és nagy füst-
tel árasztotta el a nyomdát. A tűzoltók
nak poroltóval sikerült eloltani a
tűzet.

— **Felszaladt az autóbusz a járdára.**
Budapestről jelentik: Este a buda-
foki úton egy autóbusz felszaladt a
járdára. Az egyik pad összetört és
Szunpe József munkás megsebesült.
Kórházba szállították. Egy másik
útas könnyebb sebesüléseket szen-
vedett.

— **Evi kétszáz ezer pengőt fizet a
szakácsnak egy amerikai milliomos.**
A sülvös gazdasági válság ellenére, az
amerikai milliomosok még mindig ta-
lálnak módot arra, hogy gazdaságukat
fitogtassák. A Csikágóban élő Smiles
Robert, multimilliomos, húsz ezer dol-
lár díjat írt ki annak a szakácsnak
a jutalmazására, aki az ezüstlakodal-
ma alkalmából rendezett lakomára a
legízesebb szervizot állítja össze.
Közel ötven szakács jelentkezett a
versenyre. A lakoma vendégei egy-
üttal a zsűri tagjai is voltak. A húsz-
ezer dolláros díjat Broock James, 30
éves szakács nyerte el, akit még az a
szerencse is ért, hogy nagy fizetés
mellett Smiles Robert szakácsa lett.
Evi fizetése harminchatezer dollár,
körülbelül kétszáz ezer pengő.

— **A cseh katonaság új rangjelzése.**
A cseh katonaság rangjelzését már
negyedszer változtatták meg. A nem-
zetvédelmi miniszterium javaslata sze-
rint az új disztinció 5 ágú csillag lesz
tiszteknél aranyból, őrmestereknél pe-
dig ezüstműből és a többi altiszteknél
selyemből.

— **Rendelet a táncórák zenekisere-
téről.** Most jelent meg a hivatalos
lapban dr. Scitovszky Béla belügy-
miniszter új táncrendelete, amely a
tánciskolákban, a közös gyakorló
leckeórákon használatos zenekisere-
tről szól. A nyilvános táncintézés-
ről szóló eddigi körrendelet megál-
lapítja, hogy a tánciskolákban zenekisere-
tével csak a táncintézés iskola-
szerűségével összeegyeztethető hang-
szer (zongora), vagy legfeljebb há-
rom tagból álló vonós zenekar hasz-
nálható. Ezt a rendelkezést úgy mó-
dosította a belügyminiszter, hogy az
össztáncokon zenekisereitől dobot, —
sőt gramofont, — illetőleg rádióval
megerősített gramofont is lehet
használni. — A gramofonlemezeket
azonban csak akkor használhatják
tánciskolákban, ha szöveg- és ének-
nélküliek. Miután alig van olyan le-
mez, amelynek refrénjét, ha tánc-
lemez, ne énekelnék, a belügyminisz-
ter rendelkezést a része egészen
furesa! „Ha a zenekiserelettel dob-
bal kiegészített zenekar szolgáltatja, a
zenekar, beleértve a dobot is, legfel-
jebb 3 tagból állhat.”

— **Tíz parancsolat az uccán.** —
Los-Angholos város tanácsa elhatá-
rozta, hogy a város nyilvános park-
jaiban és forgalmas helyein a tíz-
parancsolatot kölapokra véselel és ott
elhelyezi. A táblákat éjjel kivilágít-
ják, hogy járókelőket állandóan figyel-
meztessék Isten szent törvényére.

— **Egy súlyosan elítélt magyart a bíró
ság felmentett Amerikában.** Korponav
Jánost, Penszilvánia államban a bírósá-
g hét és fél évtől 15 évig tartó rab-
ságra ítélte, miután a felsőbb bíróság megvál-
tította és Korponav Jánost felmen-
tette és nvomban szabadlábrahelyezte.
A paulshoroi magvarság nagy lelkesé-
déllel vette körül a hónapok óta fog-
ságban sinylődő most szabadságát
visszanyert magyar honfitársát.

— **Egy amerikai magyar pap a
sárospataki teológia tanára.** Fűr-
jész Bélát, a roebingi magyar kolónia
lelképásztorát, a sárospataki teológia
angol tanszékére hívták meg. Az
amerikai magyar pap a sárospataki
teológián tanszékét elfoglalta.

— **Az írásszakértői vélemény még
nem döntő bizonyíték.** A debreceni
ügyészség nemrégiben vádfratot adott
ki Szabó Imre hajdúböszörményi föld
műves ellen. Az ügyészség magán-
okirathamisítással vádolta meg a
földművest, mert az 1928. május havá-
ban Grósz József terménykereskedő-
nek eladott öt mázsa búzát, 130 pen-
gőért, aratás utáni szállításra és az
üzletkötés alkalmával állítólag Uzonyi
Ferenc bírtokosnak adta ki magát és
ilyen néven írta alá fedezetül a váltót
is. Az okirathamisítási ügyet szom-
baton tárgyalta a debreceni törvény-
szék Rézlert-anácsa. A vádlott kijelen-
tette, hogy ő sohasem járt Grósz ter-
ménykereskedőnél és ezt a kihallga-
tott tanúk is igazolták. Balczér
György írásszakértő véleménye sze-
rint a váltón látható aláírás a vádlott
kezeirása. Ennek dacára a törvény-
szék felmentette Szabó Imrét a vád
alól, mert az ítélet indoklása szerint
az írásszakértő véleménye más adat
hiján nem megnyugtató bizonyíték a
marasztaló ítélethezatalára.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A csikágói gabonátőzsde kedvezőbb
jelentései nyomán nálunk is barátságos-
abb hangulat mellett javuló irányzat
alakult ki, amely különösen a tengeri-
nél eredményezett tetemes árjavulást.
A buza és a rozs ára is javult, azonban
csak kisebb mértékben, tekintettel ar-
ra, hogy az előző napokban, amikor a
külföldi gabonátőzsdék rendkívül lany-
hák voltak, nálunk csak mérsékelt volt
az árhanatlás. A buza 3—4 fillérrel
magasabb árfolyamokat ért el a teg-
napi zárlatnál. A májusi tengeri első
árjegyzése már 17 filléres árjavulást
jelent. Ma 114 vagon búzát mondtak
fel, amelyet ismét csak a Futura vesz
át teljes egészében. A készárupiac is
szilárd.

**A készárupiac hivatalos árfolyam-
jegyzése:** Buza tiszavidéki 77 kg 14.90
—15.40, 78 kg 15.10—15.55, 79 kg
15.25—15.85, 80 kg 15.35—16.00, felső
tiszai 77 kg 14.70—14.90, 78 kg 14.80
—15.00, 79 kg 14.90—15.50, 80 kg
15.05—15.20, pestvidéki 77 kg 14.60
—14.80, 78 kg 14.75—14.95, 79 kg
14.90—15.10, 80 kg 15.00—15.20.
Rozs pestvidéki 8.05—8.20, egyéb
8.05—8.20, takarmányárpa 12.50—
13.25, egyéb 12.12—12.25, sörárpa
18.50—20.00, egyéb 14.50—16.75, zab
16.25—16.75, tengeri 15.15—15.20,
egyéb 14.90—15.00, korpa 7.00—7.20,
lucerna 1.60—1.80.

TIZENHÁROM PENGŐ ALÁ ESETT A DEBRECENI TERMÉNYVÁSÁRON A BUZA.

Buza	12.80—12.00 és a boletta
Rozs	8.00—7.00 és a boletta
Árpa	12.00—11.20
Zab	—
Tengeri (uj)	9.00—8.00
Tengeri (ő)	13.00—12.00
Tengeri (csöves)	6.50—5.80
Lucerna	7.50—6.50
Széna	6.20—4.10
Rükköny	5.20—3.50
Alom szalma	2.50—2.00
Ágyszalma (rozs)	3.20—2.80
Zsupszalma 1 kéve	14—12 fillér
Takarmányrépa	2.00—1.50
Cukorrépa	3.00—2.80
Tök (fehér, evő)	3.00—2.50

VERSENYTÁRGYALÁSOK.

A kereskedelmi és iparkamara érte-
síti érdekelttségét, hogy a m. kir. A-
lami Lótenyésztő Intézetek ménesker-
felügyelősege nyilvános versenytárgya-
lást hirdet lószerezvények szállítására.
Az államvasutak igazgatósága 411 000
drb. talpa és 1970 mm² váltótalpa
szállítására nyilvános pályázatot hir-
del.

Az államvasutak igazgatósága 3006
darab segédtisztí vászonnadrág, 4000
darab altisztí vászonnadrág, 5200
drb esőköpeny, 400 rend vízhatlan öltö-
mény kazánmosáshoz, 7200 rend kék
munkásöltöny és 50 darab munká-
köpeny szállítására nyilvános versenytárgy-
alást hirdet.

Mindezekről a kiírt pályázatokro-
lővebb felvilágosítás beszerzésére a
kereskedelmi és iparkamaránál.

34372—1930 VII.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törvényható-
sági kezelésben levő utain 1931. év to-
lyamán végzendő fenntartási, henger-
elési és kópálya szélesítési munkálatok-
hoz szükséges 629—10 t-ás vagon ka-
viccsá megtörendő, terméskönek. 153
—10 t-ás vagon hengerelési zuzalék-
nak és 367—10 t-ás vagon fenntartási
zuzaléknak beszerzésére és helyszíntre
fuvarozására nyilvános zárt ajánlatok
utján való biztosítása céljából versenytárgy-
alást hirdetnek.

Ajánlatok tehető a könyvagoknak
szállítására és helyszíntre fuvarozására,
vagy külön a könyvag szállítására és
külön a könyvagoknak helyszíntre fu-
varozására.

Könyvagokat szállító ajánlattevők
alternatív ajánlatot tartoznak tenni
készpénzfizetéses és fél éves hitelezéses
fizetési módokra.

Az ajánlatot Debrecen sz. kir. város
polgármesteri hivatalának címezve
Ajánlat a th. utak fenntartási és henger-
elési könyvagának szállítására fel-
íratlan ellátva Debrecen sz. kir. város
közigazgatási iktató hivatalában 1930.
évi október hó 30. napján délelőtt 11
óraig kell benyújtani.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati
végösszeg 2 százalékának megfelelő
bánapénzt a város házipénztárába le-
tenni. A letéti nyugta az ajánlatához
csatolandó.

Az ajánlatok a városháza tanács-
termében 1930. évi október hó 30.
napján déli 12 órakor bontatnak fel,
amikor az ajánlattevők vagy azok
igazolt képviselői jelen lehetnek.

Ajánlattevők a végleges döntésig ma-
radnak kötelezettségben.

A kiírási művelet a műszaki ügy-
osztályban kapható (Kossuth ucca 20.
szám III. em. 106.) 2 pengő befizetése
ellenében a hivatalos órák alatt.
A város fenntartja azt a jogát, hogy
a beérkezett ajánlatok között az árakra
való tekintet nélkül szabadon választ-
hasson a szállítást megoszthassa.

Debrecen, 1930 október hó 11.

Polgármester.

Szerkesztői üzenetek

»**Öt éves előfizető fia.**« A DMTE-nek
Debrecenben a Margit-fürdő mellett
levő Munkás-Otthonban van a helyi-
sege. tessék ott jelentkezni felvétel vé-
gett.

Tiszavirág. Versei tehetséget árulnak
el, egy-kettőt közülök alkalomadtán
közlünk.

Előfizető. Karácsony előtt újra meg-
indítjuk a kedvezményes könyvkiadót.

SPORTHIREK

Ferencváros-Rapid 1:0 (1:0)

A Ferencváros kiesett a Közép-európai Kupából.

A Ferencváros revansa nem sikerült és így kiesett a középeurópai kupa további küzdelmeiből. Az egész mérkőzés folyamán a Ferencváros óriási fölényben volt, úgy, hogyha nem szegődött volna mellé olyan nagy balszerencse, négy-öt góllal is megnyerhette volna a mérkőzést.

A magyar csapat óriási erővel játszotta a mérkőzést és egy pillanatra sem lankadt, de a balszerencséjével nem

tudott megbirkózni. Állandó ferencvárosi fölény után az első félidő 23-ik percében Kohut kornere után Likához került a labda, aki fejfel Takács II-höz passzolta és az szintén fejfel továbbította a labdát a hálóba: 1:0.

A továbbiakban a Ferencváros fölénye még erőteljesebb, valósággal ostromzár alatt tartották a bécsi csapatot, de további gólt a második félidőben sem tudtak elérni.

Zsufolt lesz vasárnap ismét a Diószegi uti sportpálya

Moré lesz a centerhalf, Bobák a balösszekötő és Budai játszik a kapus posztján. — Bill Hibbert: „Magyar csapatból nem láttam még olyan játékost, mint amilyen a Boeckay volt az első 25 percben”. — Mindenki Boeckay jelvényével jelenjen meg az Ujpest mérkőzésén.

Vidékről és Debrecenből valósággal özönlönek a jegyelőjegyzések, a jegyet váltók a vasárnapi Ujpest-Boeckay mérkőzésre, mert sem a Tiszántúlon, sem Debrecenben nincsen olyan sport iránt érdeklődő, aki elmaradna erről a mérkőzésről, elmulasztaná megnézni az Ujpestet, a múlt évi magyar bajnokot, a genfi nemzetek bajnokát. Zsufolt lesz a mérkőzésen a nézőtér és valóban helyes intézkedés, hogy a Boeckay a szükség esetére már intézkedéseket is tett egy ezer-ezeröttszáz személyes póttáriban felállítására. Most már nem történhetik meg, hogy az elhelyezésért panaszkodni bárkinek oka legyen, most nem küldenek el a jegypénztárak 300 nézőt, mindenki kap jó jegyet és jó elhelyezést.

A debreceni sportközönség igen jól teszi, hogyha idejekorán kiváltja jegyét. Ezel nemcsak a jelentős elővételi kedvezményben részesül, hanem biztosítja jó helyét. Már pedig a hely biztosítsa, főként a páholy- és tribünüléseknél igen tanácsosnak látszik, mert ezek iránt a helyek iránt a legnagyobb az érdeklődés. Az elővételi kedvezmény éppen úgy, mint a tagsági kedvezmény csak szombat estig vehető igénybe. Azok, akik vasárnap váltanak jegyet, már csak a rendes helyárakat fizetik. Jegyek a MÁV Menetjegyirodában (Piac ucca 56.) válthatók.

A Boeckay nem indul reménytelenül ennek a mérkőzésnek, bár bizonyos, hogy az eddig veretlen Ujpest nem fogja olcsón adni a bajnoki pontokat. Kemény iramú, remek küzdőelem lesz ez, olyan, amely sokáig megmarad a debreceni sportközönség emlékeztében. Hogy a Boeckay képes egyenrangú félként szerepelni, arra az 5:1-es eredmény ellenére is bizonyíték a Budapestben mutatott játéka, amelyről Bill Hibbert, a Hungária angol trénera jelentette ki, hogy azt a szép játékot, azt a klasszikus futballt, amit a Boeckay az első félidő első 25 percében produkált, nem látta még magyar csapatból.

A Boeckay elnökségének meglehetősen nagy gondot okoz az Ujpest elleni csapatösszeállítás. A Hungáriától elszívott vereséget elsősorban Sággy hallatlanul győnge szereplése okozta s miután ez Szegeden, a Nemzeti ellen is konstataható volt, alig szenved kétséssel, hogy Sággy győnge periódusban van. Moré játéka valószínűleg tehát ezen a ponton. A Hungária meccs megbízta, hogy Bobák a balösszekötőben szükséges, rábízák tehát ezt a posztot s remélni is lehet, hogy a tehetséges fiatal esetleg ismét javuló for-

mat mutat. A kapuban Budai áll, annál is inkább, mert az ő győnge szereplésének nem tudható be a Hungáriától elszívott vereség, ellenkezőleg, biztosabbnak mutatkozott a kapuban, mint bármikor.

A Boeckay reméli, hogy új csapatával, amelyet a fiatalok csapatának is lehetne nevezni, megállja helyét az Ujpest ellen.

Mindenki vásároljon Boeckay jelvényt! Kapható a MÁV Menetjegyirodában (Piac ucca 56.) és Sándor Ármín ékszerésznél (Piac ucca 26-28.).

FUTBALLBÍRÓVIZSGA DEBRECENBEN.

A Magyar Futballbírák keleti csoportja a központ közreműködésével futballbíróvizsgát tart vasárnap, október 19-én Debrecenben. A futballbíróvizsgán 18 jelölt vesz részt Debrecenből és Nyíregyházáról. A központot Vámos Soma elnök fogja képviselni. A vizsgát vasárnap délelőtt tartják meg.

FELHÍVÁSOK.

A DTE ma csütörtökön délután nagy tréninget tart, melyre az összes játékosok korai megjelenését kéri a vezetőség.

Felkérem a DVSC összes játékosait, hogy 16-án, csütörtökön este fél 8 órára pályán levő helyiségben tartandó szakosztályi ülésre okvetlen jelenjenek meg.

A DKASE ma nagy tréninget, este 8 órakor pedig Nagy Danielnél fontos ügyben szakosztályi ülést tart, amelyeken az összes játékosok pontos megjelenését kéri az intéző.

Felkérem a Homokkerti SC összes játékosait, hogy f. hó 17-én, azaz pénteken este fél 7 órára szakosztályi ülésen mindenki jelenjen meg. Fontos tárgyak lesznek megtárgyalva. Intéző.

Felkérem a Vasas összes játékosait, hogy ma, csütörtökön este fél 8 órára igazolás végett megjelenni szíveskedjenek. Akinél nála van az igazoló-lap, okvetlen hozza magával. Továbbá felkérem az összes ifjúsági csapatok intézőit, hogy csütörtökön este 8 órára Déli-sor 23. szám alatt játékosok kizárásával megjelenni szíveskedjenek, igazolólapokat hozzák magukkal. Vasas intéző.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárától Eladás Pfárdó ucca 2. Telefon: 610.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkkel álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Levelezés

Magányomozó figyelő, kutató, információiroda. Gálócsy, — Késes u. 88. sz. 667

Alkalmazást keres férfi

Borbélysegéd azonnalra kondíciót keres helyben vagy vidéken. Cím a kiadóban. 901

Alkalmazást keres nő

Gehorenes Intelligens és tehetséges Mädechen sucht Stelle zu 1-2 Kindern. Adr. in Redaktion. 904

Intelligens nő keres hávezetőnői állást magános urhoz. Bethlen u. 20, Keresztépület. 890

Takarítást vállalkozó a délelőtti órákra. Cim Hatvan u. 16. sz. keresztpüület.

Betöltendő állás nők részére

Mindenes szakácsnőt, azonnali belépésre felvesz, — Emerichné Rákóczi u. 17. szám. 938

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes kifizető keresek. Salamon cipész, Erzsébet út 115. szám. 946

Fiatal hétszamos cipészsegéd felvétetik. Nyil ucca 66. szám. 926

Egy középiskolát végzett tanuló felvétetik, Gyürky Sándor papírüzletében. 929

Kifutófiú, 17 éves, kerékpárhoz értő és diótörő lányok felvétetnek Csapó ucca 33. sz. Goldbergernél. 938

Borbélysegéd jó munkakerő, a munkakönyvében 2 évet meghaladó ideje van, leventemenes, azonnali felvétetik. Jelentkezni délután 2-4-ig. Homokkerti, Bajdosó u. 4b szám. 908

Faestergályos segéd, jó munkás azonnal felvétetik. Tóth, Rákóczi u. 14. 911

Rádió

Egy jóhangú rádió olcsón eladó Arany János ucca 30. keresztpüület. 911

Gazdasági termények

Sütőtök és takarmány cukorrépa nagyobb mennyiségben eladó. Pécsi, — Bathhány u. 16. szám. Telefon: 9-65. vagy 17-49. szám. 893

Hangszer

Zongorákat bizományba eladás végett elfogad Schmidt zongorarakutára. Piac u. 73. sz. 752

Pianino világmarkás fekete. — Perzsaszőnyegek, bútorok eladók. Teleki 15. 322

Gazdasági eszközök

Eladó egy taposókád, két horoshordó. Snay Miklós ucca 15. 928

Teljes ellátás

Bútorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Magóss György-tér 6. szám, keresztpüület. 927

Bútor

Modern stílusú új hálószoba — azonnal eladó. Király 5. Közelebbjt házmeztérnél. 838

Bútorok keményfa, puhafa, s könyha berendezési olesón kaphatók, Miklós ucca 18. Bodnár asztalos. 805

Ebédlőszekrény, asztal, székek és falitükör eladó. Teleki u. 14. szám. 773

Egy hálóberendezés olesón, darabonként is eladó. Mester u. 13. Haj I. ajtó. 905

Oktatás

Knoti Kovács Sillye Gabriella miniszterileg engedélyezett szabászati varróniskolájába és nődivattermébe, magán-tanításra és iparképesítésre tanítványokat minden időben felvesz, Kossuth ucca 45. szám. 4-IX-6 XI-6-ig. Némethil.

privát órákat ad és magánvizsgára előkészít dr. Kövessl, Harányi Gusztáv ucca 25. IX-6 w.

Élelmiszer, ital

Burgonya. nyári rózsza, márszász 10 pengő, ószi rózsza 7 és fél pengő. Ellarózsza 6, Krüger 4 és fél, húzhoz szállítva. Murvai nál, Vár ucca 11. 947

LENCSÉ nagyszemű, szlisikmentes kapható termelői 5 kilogramos tételként 70. 80 fillért. — Domokos Lajos u. 8.

Zamatos bor 64 fill. 5 liter vételnél 60 fill. 10 liter vételnél 58 fill. Otelló vörös 80 fillér. 5 liter vételnél 72 fillér. Uvegeket veszek magas áron. Glück I. Magoss György-tér 9. sz. bor- és csemegeüzlet. 10-XII-15

Garantált tisztaságú és teljes tejet naponta házhoz szállított, viszont eladók kizárva. Érdeklődők forduljanak gazdatiszárhoz, Józsa. XX-12-ig.

Ajánlat

Ajtók és ablakok jobbminőségűek és egyszerűbbek továbbá hármás ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán telepen. Nagyváradi ucca 14. (Miklós ucca végén.)

Porosz szén 7500 kalóriájú 7 P. Hazai szén, szagtalan, teljesen elég, mázsánként 3.20 P. Tüzifa, bükk, tölgy és varga mázsánként 3.80 P. hazai szállítva. Salétrom u. 12. szám. Telefon 6-74. 23-X-20-ig

Magyar játékkártya 32 lapos, nagy alakú prima minőség, reklám ára: 1.60 pengő (Piac ucca) Ferenc József-út 64. szám. trafikban. — 14-v

Ingyen ajándékot kap, aki lakodalmakra, névnapokra vagy alkalomokra kölcsönöndényeket Blattneről kiküldi. Csónzi. Piac ucca 89. Royal szállodával szemben. Dúsan felszerelt raktár.

Aranyat, briliánsat, aranypenzt fogaranyat, legnagysabb árbán veszek, — órajavítás már 2 pengő től, jótállással. Beresényi Béla, órák, Csapó ucca 38. (Iparosanoneiskolával szemben.) 933

Ismét
kosztót adok lakás-
bon jutányos árban,
kihordásra és bentétké-
zésre, előfizeteket elfo-
gadok. Arany János u.
11. 2. lépcső. 605

Férfilgyarrás
1 pengő 20, gépendli
métere tíz fillér. Min-
denféle kézi, gép és
monogramhímzés. Ki-
fogástalan munka. Bá-
jos gyermekruhák ho-
zott anyagból. Sass u.
kettő. 19h-X-25g

Iskolák
részére kedvezményes
árban készíték előraj-
zolást, legújabb min-
ták szerint. Nagy vá-
lasztékban előrajzolt is-
kolai kézimunkák és
hozzávalók. Olcsón vál-
lakok fehérnemű hím-
zést, varrást, mono-
gramozást, hozott és
újít anyagomból. —
Alföldön raktáron
vannak hímzett, fehér
kézimunkák. Fázekas
kézimunkaüzlet, Szent
Anna u. 6. szám.
911—XII—11-ig

Tört
aranyat, aranyfogat a
legmagasabb árban —
vesz Haás Janka arany-
bevitte. Simonffy ucca
7. sz. 1132IX-7-X7-hg

Keresek
8, 10, 12 hónapos ga-
rantált fajliszta német
nemesített tenyész sül-
d-kant. Kor, súly, kg-
kenti ár megjelöléssel
ajánlatokat kér Derzsy
Kálmán, Debrecen, —
Hatvan ucca 24. sz.

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb
színekben, kiváló minő-
ségben nagyon olcsón
kapható. Stern festék-
üzletben, — Debrecen
Piac ucca 10. sz. (Biká-
val szemben). Ugyan-
olt poloska, sváb-
bogár, patkány és egér
irtó megbízható minő-
ségben kapható.

Ékszer
órát készpénzárban hat
havi részletfizetésre —
vehet Takarékosági —
könyveskével Engel
László ékszerésznel, —
Piac u. 52. Megveház
mellett. 15hX23g.

Akác-
főris, szil, főlgy rön-
kök eladók. Fakeres-
kedelmi, Miklós ucca
7. szám. Telefon 2-16.
szám. 297

Poloskát,
svábbogarat biztosan
elpusztít a Szektin ro-
varirtószer. Készíti: —
Jósa és Jóna drogéria,
Debrecen, Kossuth u. 6.
Ára 1 P 20 fill.
673-X-19.

Nagyon
olcsó képkeretezés és
üvegezés, továbbá üveg-
és porcellánedény leg-
régibb kikölesönzési
raktára Ifj. Blattner
Gyulánál, Piac u. 89.
szám. 00—

Gallérokat, ingeket
legszébben, legolcsó-
ban készítenek, 4 nap
alatt. Budapesti kép-
viselet. Simonffy ucca
7. szám. 1125-12-31

80 fillérért
ondolál a vörös Rózi
és 30 fillérért manikü-
röz a szőke Rózi. —
Csapó u. 54. 5h-11-7

Cipészületembé
bevezetem a gyors tal-
palást, férfi talpalás P.
3.50, női 2.50, jó kézi-
munka, nem géppel ké-
szült, azonkívül rak-
táron tartok férfi és
női cipőket, rendkívül
olcsón árúsítom. Nagy
cipőüzlet, Hunyadi u.
18. szám. 930

Bardócz nőidivatterem
Csapó ucca 59. szám.
kabátot és ruhát jutá-
nyosan készít. 915

Figyelem!
Ondolálás 80, manikür
40, bubí, babi hajvágás
30, borotválás 16, haj-
vágás 20, fazonra 30,
Miklós ucca 53. Toma.
913

Paplant varrni
házhöz megyek. Hívás-
ra megjelenek, Szilágyi
né paplantvarrodája —
Péterfia ucca 15. 925

Tört aranyat,
aranypénzt fogaranyat
magas árban vesz, —
Blattner Árpád, Csapó
ucca 12. szám. (Óra-
javítás 2 pengőtől, jót-
állással). 939

Csoda
szencziós. Olcsó szövet
és selyemvásár. Parti-
ban vásároltam nagy-
obb tétel szövetet —
férfi ruhá felöltőre és
kosztümökre. Hihetel-
en csoda olcsón árúsít-
tom. Batthyány 13. ud-
varban. 781

Társ

Társat
keresek pár ezer pengő
tőkével, biztos jövedelmű
vállalathoz. Tőke bizto-
sítva. Leveletet „Me-
lhetés” jellegére a kiadóba.

Lakást keres

Keresek
azonnalra egyágas bú-
torozott szobát, teljes
ellátással napi fizetős-
gel. — Válaszokat a ki-
adóba kérek „Sürgős”
jellegére. 892

Dologért
vagy pénzért keresek
egy kis szobát. Címet a
kiadóba kérem leadni.
894

Kereslet

Keresek
megvételre modern,
kevésbé használt
komplett fériszoba bú-
tor, Cim a kiadóban.
889

Eötvös ucca 91.
szám alatti vendéglő ál-
adó, vagy társat keres.
919

Vennék
egy szoba, mellékhelyi-
ségekből álló házat kö-
zeli kertiséghé. Havi —
törlesztésre. Ajánlato-
kat kérek ármegjelölés-
sel a kiadóba. 900

Kiadó lakás egy szobás

Magasföldszintes
szép, száraz szoba, —
konyha kiadó; magá-
nosnak vagy párnak.
Nyil u. 116. 840

Uccai
egyszobás lakás kiadó,
Szappanos ucca 18. sz.
855

Egy
udvari szoba, konyha,
intelligens családnak
kiadó, beköltözhető. —
Csokonai 13. 750

Kiadó
egy szoba, konyha, —
november hó elsejére,
Szoboszlai Papp István
ucca 24. sz. Homok-
kert. 922

Egy
egy külön szoba, kony-
hával, esetleg két szo-
ba, konyhával kiadó,
Darabos ucca 9. 924

Egy szoba,
konyhás lakás, novem-
ber hó elsejére kiadó,
Eötvös ucca 66. sz. B.
924

Modern
egyszobás lakás, újon-
nan épült villában ki-
adó. Értekezni lehet:
Csapó ucca 74. 941

Egy szoba,
konyha kiadó, Szent A
ucca 36. szám. 948

Kiadó
egy udvari terraszos
szoba. Rákóczi u. 5.
902

Kiadó
Udvarnyiló
szoba kiadó. Csemete-
ucca 21. sz. 849

Kiadó lakás két szobás

Kiadó
kétszobás, előszobás Ia
kás, november 1-ére,
Méliuszter 7. 943

Kiadó
azonnal kétszobás la-
kás, Bihari-telepen, ha-
vi 35 pengőért. Érte-
kezhetni lehet Gazdák
Bankja, Kossuth ucca.
921

Kiadó
azonnalra, garzon két-
szobás, modern lakás.
Vár ucca 8. 920

Barna ucca 14.
kétszobás uccai lakás,
elsejére kiadó. Érte-
kezhetni lehet Vörös-
marty ucca 30.. 923

Kiadó
két szoba, konyha, fás-
kamara, pince, üzlet-
helyiségnek is. Mester
ucca 44. szám. 935

Két szoba,
(egy nagy s egy kicsi),
kiadó. Több lakó nincs
Pécely ucca 7. sz. 940

Két szoba,
előszoba, mellékhelyi-
ségekkal, november 1-
re kiadó. Csillag ucca
34. szám. 942

Kiadó
két uccai szoba, kony-
ha, kamara nov. 1-ére.
7 és fél hold föld. Ka-
zinczv u. 12. sz. 891

Kétszobás
lakás konyha nélkül ki-
adó. Burgondia 15. 905

Kiadó
két uccai szoba, kony-
ha, spájz, kamara és
pince, külön udvar —
nov. 1-ére. Bujdosó u.
34. Értekezni Köntös-
kert. Tőhötöm u. 42.
859

Két szoba,
előszoba, konyhás lakás
nov. 1-ére kiadó. Jókai
26. szám. 862

A város
középén kiadó albérlet-
be egy kétszobás, für-
dőszobás lakás. Érdek-
lődni lehet az Uránia
pénztáránál. X—20-ig

Svetits-
palotában f. év novem-
ber hó elsejétől kettő-
szobás lakás minden —
komforttal bérbeadó.
Felvilágosítást ad a
gondnoknakság. 808

Uccai
két szoba, konyha, s
kamara, üveges veran-
da, Szoboszlai út 4-D.
alatt, november hó 1.
napjára kiadó. Értekez-
ni lehet Nap ucca 22.
szám. 251

Kiadó lakás három szobás

Modern
háromszobás lakás, —
november elsejére ki-
adó. 888

Háromszobás
lakás mellékhelyiségek-
kel november 1-ére ki-
adó. Csapó u. 59.
X. 31.

Háromszobás,
modern lakás mellék-
helyiségekkel méltá-
nyosan kiadó. Értekez-
ni Honvéd ucca 9b., —
524

Háromszobás
lakás, mmellékhelyi-
séggel kiadó, azonnal
beköltözhető. Mester u
28. szám. 828

Kiadó
háromszobás s egy két-
szobás modern lakás,
gáz- és vízvezetékkel.
Poroszlai út 23. szám.

Modern
háromszobás lakás ki-
adó, november 1-ére,
Arany János ucca 48.
X

Háromszobás
modern lakás mellék-
helyiségekkel Komlóssy
uton méltányosan ki-
adó. Értekezni Honvéd
ucca 9b. 524

Kiadó lakás nagyobb

Svetits-
palotában Ferenc Jó-
zsef útra néző négy-
szobás lakás minden
komforttal folyó évi
november elsejére ki-
adó. Értekezni lehet a
gondnoki hivatalban I.
udvar. 809

Kiadó
az Iparkamara Deák
Ferenc és Werbőczy uc-
cák sarkán levő bér-
házában 6 szobából és
mellékhelyiségekből —
álló lakás. Ugyanott —
üzlethelyiségek kiadók.
Ertekezni házgondnok-
nál. 809

Butorozott szoba

Központi fűtéssel
butorozott szoba, irodá-
nak, rendelőnek kiadó,
Ferenc József út 28-B.
első emelet, 5. ajtó. 949

Kiadó
két különbejárató u.
butorozott szoba, Kos-
suth ucca 26. sz. bal-
oldal. 912

Butorozott szoba
kiadó, Arany János u.
58. szám. Ugyanott egy
nagy iratszekerény el-
adó. 918

Butorozott szoba
kiadó, Zöldfa ucca 13.
szám. keresztépület. 917

Magános udvarban
különbejárató uccai
butorozott szoba, eset-
leg ellátással kiadó, —
Szappanos ucca 27 916

Különbejárató
csinosan butorozott
szoba kiadó, esetleg el-
látással, Széchenyi u.
31. szám. első kereszt-
épület. 932

Uccai
butorozott szoba, elő-
szobával, kapualatt be-
járattal kiadó, Burgun-
dia ucca 4. 931

Csinosan
butorozott szoba, egy-
két személyre azonnal
kiadó, Klein Dégenfeld
tér 3. szám. 936

Központi
kétágas, tiszta szoba,
fürdőszobahasználattal
kiadó. Kálvin tér 12.,
III. 2. ajtó. 893

Uccai
butorozott szoba há-
zaspárnak vagy hivatá-
noknőnek kiadó nov el-
sejére. Miklós u. 17.
751

Központi
különbejárató butoro-
zott szoba jutányosan
azonnal kiadó. Montá
ezredes (Magos) ucca
15. szám. 765

Butorozott
szoba azonnal kiadó.
Ugyanott boroshordó
eladó. Beresényi u. 4.
szám. 910

Balatontüreden
modern, kényelmes, s
központi fűtéses hideg
melegvízes kétágas
szoba, jutányosan ki-
adó. Értekezhetni le-
het Nyiri Géza ny Máv
felügyelőnél, Péterfia
ucca 16. XX—12-ig.

Udvari
2 ablakos szoba kony-
hával butorozva vagy
butor nélkül kiadó. —
Nov 1-ére. Simonffy-
u. 39. vv

Butorozott
különbejárató szoba
villannyal 2 személy
részére azonnal kiadó.
Domokos Lajos u. 6.
Vénkert, Kollégiumtól
10 perc. Sx

Csinosan
butorozott szoba (min-
den kényelem bizto-
sítva) kiadó. Kigyó u.
27. sz. N B

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
igen forgalmas uccák
sarkán kiadó, Eötvös u
66 szám. B.

Istálló
disznóól külön, külön
is kiadó. Kishegyesi út
17 szám. 907

Modern
üzlethelyiség a Svetits-
bérházban előnyös fel-
tétel mellett azonnal-
ra kiadó. Bővebb fel-
világosítást ad a gond-
noki hivatal, I. udvar.
807

Üzlethelyiség
központi barmily —
célra alkalmas, olcsón
kiadó. Fűvészkert u.
14. sz. Sh—w.

Kiadó
üzlethelyiség, forgal-
mas helyen, Cegléd u.
18. szám. 877

Ingóságvétel

Jókarban
levő használt folyton-
egő kályhát veszek. —
Ajánlatokat ár megje-
löléssel „Folytonegő”
jellegére a kiadóba

Ingóság eladás

Eladó
szürkebársony, szép
nőkabát, Péterfia u.
16. szám. 897

Használt
800 literes kád és hor-
dók eladók. Simonffy-
ucca 46. 891

Eladó
ké tdarab öntött vas-
kályha, 1 asztalspór.
Homok u. 50. 897

Uj
vasuti bluz sötétkék —
kamgárnból eladó. —
Miklós u. 25. 896

Moslék
van eladó. Király u. 5.
étkezde. 903

Eladó ház

Eladó
most épült, teljesen új
modern két szoba, s
konyha, kamara, elő-
szoba, fürdőszobás, s
adómentes ház Homok
ucca 53. szám
h 12s18-16

Földbérlet

Fáy-dűltőben
32 hold föld kiadó. —
Péterfia ucca 35. 934

Eladó állatok

Bika borjú.
Két darab, fajliszta,
eredeti bonvhádi biká-
tól, igen magas tejelő
szintén fajliszta bonv-
hádi anyától származó
13 hónaposok azonnal el-
adó. Értekezhetni le-
het Derzsy Kálmánnál
Hatvan ucca 24. szám
aatt, reggel 7—fél 8
és délután 5t ór után

Sertések
nehézsúlyú, prima, fia-
tal eladók. rpád tér 18.
787